

Vaarbewegingen recreatievaart op de Gouwe

Aantallen en soorten boten



**WATERRECREATIE
ADVIES BV**

Lelystad, oktober 2019

Foto voorpagina: Drukte bij de hefbrug in het Nauw van Boskoop

Opdrachtgever:



provincie **HOLLAND**
ZUID

Dienst Beheer Infrastructuur
Postbus 90602, 2509 LP Den Haag
Contactpersoon: R. Weeda
E: r.weeda@pzh.nl
T: 070-441 66 11

WATERRECREATIE
ADVIES BV



Overstag 20, 8221 RG Lelystad
Contactpersoon: R. Steensma
E: info@waterrecreatieadvies.nl
T: 0320-218847
www.waterrecreatieadvies.nl

Inhoudsopgave

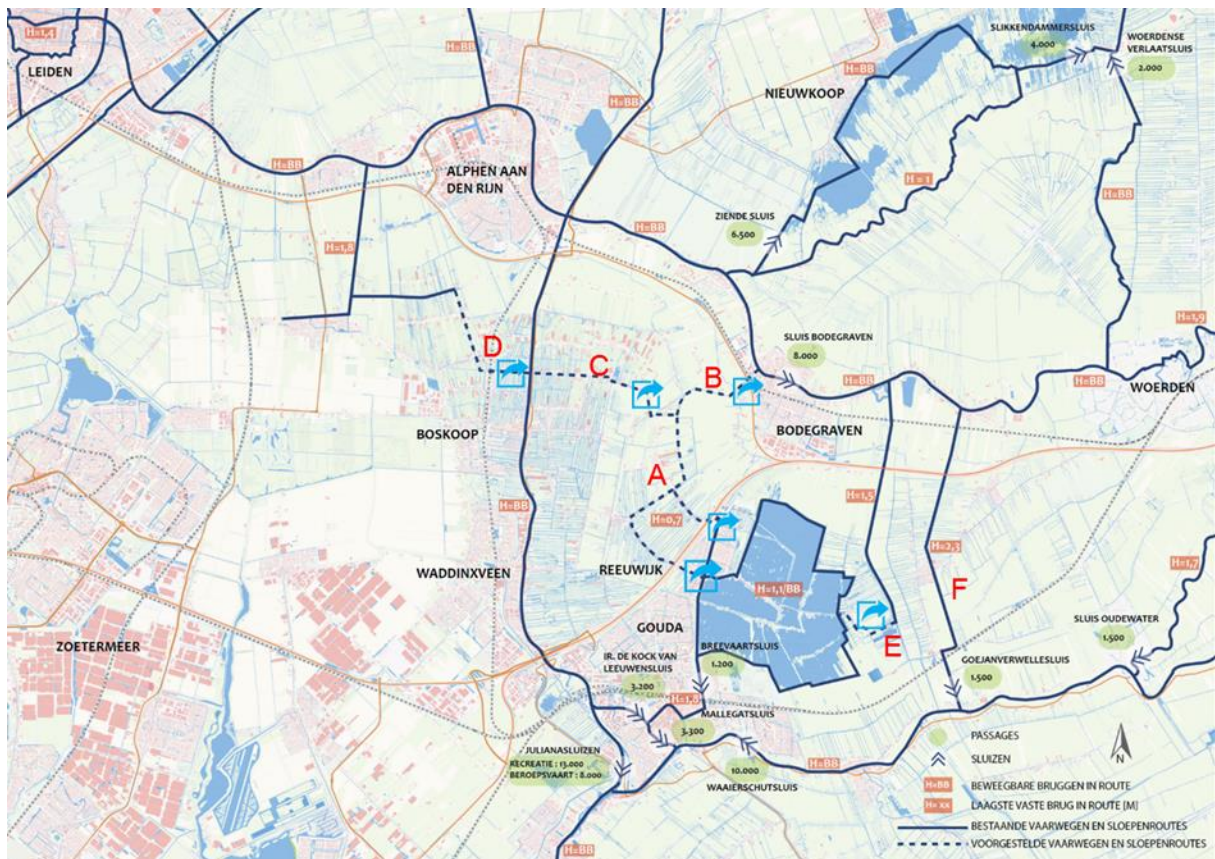
1. Inleiding	1
2. Tellingen: uitgangspunten en opzet telformulier	3
2.1. Locatie telpunt Boskoop	3
2.2. Soorten boten, BRTN-categorieën	4
Motorboten.....	5
Zeilboten	7
Conclusie	8
2.3. Mogelijke routes	8
2.4. Teldagen en weersomstandigheden	9
3. Samenvatting, conclusies en aanbevelingen	10
Categorie E en F, afmetingen.....	14
4. Bijlage: verslagen teldagen	17
4.1. Eerste teldag, zaterdag 1 juni, telpunt Boskoop	17
Opmerkingen	17
Telresultaten	19
Conclusie	20
Foto-impressie	21
4.2. Tweede teldag, zondag 23 juni, telpunt Boskoop	24
Opmerkingen	24
Telresultaten	25
Conclusie	26
Foto-impressie	27
4.3. Derde teldag, donderdag 4 juli, telpunt Boskoop	32
Opmerkingen	32
Telresultaten	33
Conclusie	34
Foto-impressie	34
4.4. Vierde teldag, dinsdag 30 juli, telpunt Boskoop	38
Opmerkingen	38
Telresultaten	39
Tussenconclusie na 4 teldagen	40
Foto-impressie	41
4.5. Vijfde teldag, 11 augustus, telpunt Gouda	44
Opmerkingen	45
Telresultaten	47

Conclusie	48
Foto-impressie	48
4.6. Zesde teldag, 21 september, telpunt Gouda	51
Opmerkingen	51
Telresultaten	53
Conclusie	54
Foto-impressie	55

1. Inleiding

De veiligheid op de Gouwe is een onderwerp van discussie. Bij Boskoop is de Gouwe smal, dit deel wordt ook wel het 'Nauw van Boskoop' genoemd. Een deel van het tracé loopt van 700 meter ten zuiden van de hefbrug in Boskoop tot de Otwegwetering, een aftakking naar o.a. de jachthaven van WSV de Gouwe. Omdat de Gouwe deel uitmaakt van de Staande Mast route, varen er, behalve beroepsvaartuigen ook veel recreatievaartuigen op de Gouwe. Een deel daarvan, recreatievaartuigen met staande mast zijn afhankelijk van de route als ze binnendoor vanuit het Deltagebied naar het IJsselmeer of Friesland willen (vv) en i.v.m. het weer of de zeewaardigheid van de boot niet over de Noordzee kunnen of durven. De doorvaarthoogte van de Staande Mast route bedraagt 30 m. Niet alleen zeiljachten, maar ook grote en kleine motorboten maken dankbaar gebruik van deze verbinding. De Staande Mast route maakt deel uit van het recreatietoervaartnet in Nederland (BRTN¹). Waterrecreatie Advies heeft opdracht gekregen van de provincie Zuid-Holland om op de Gouwe tellingen te verrichten en aantallen en soorten recreatievaartuigen in kaart te brengen.

Parallel aan dit onderzoek loopt een onderzoek naar mogelijkheden om een deel van de recreatievaart op de Gouwe om te leiden via alternatieve routes². Gesproken wordt over routes vanaf Gouda via de Reeuwijkse plassen naar Bodegraven en Boskoop en van Boskoop binnendoor naar Alphen aan den Rijn.



Theoretische routemogelijkheden en het netwerk in de omgeving van de Gouwe (bron Netwerkttoets)

¹ Basisvisie Recreatietoervaart (BRTN) 2015 – 2020

² Netwerkttoets Toervaartnetwerk "Rijn en Vechtstreek / Midden Holland", Royal HaskoningDHV i.s.m. Waterrecreatie Advies in opdracht van de provincie Zuid-Holland en de gemeenten Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Gouda, september 2019

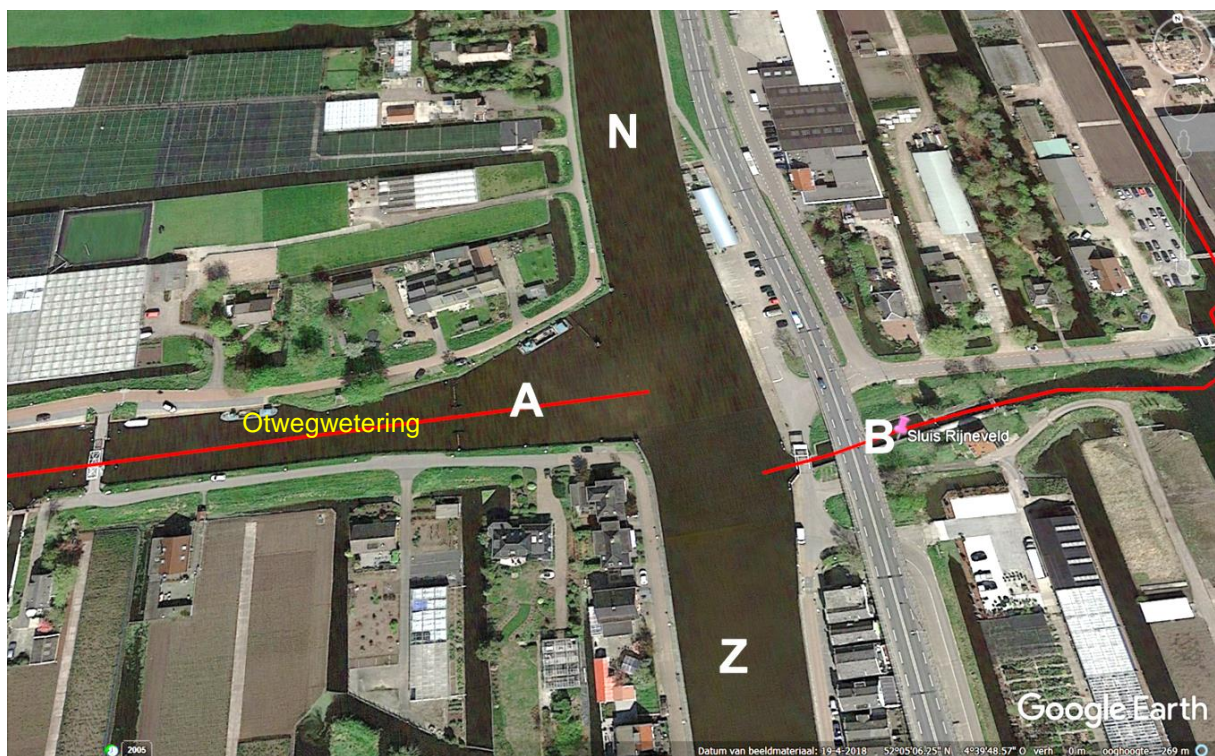
Daarvoor is onderzoek gedaan naar het aantal recreatievaartuigen in de omgeving van de Gouwe en naar het recreatief-toeristisch potentieel van het gebied. Ook is onderzoek gedaan naar ontwikkelingen in de beroepsvaart en toekomstverwachtingen van aantal en afmetingen op de Gouwe. Het Alpherium in Alphen aan den Rijn is één van de grootste binnenland containerterminals van Nederland, met een overslag circa 200.000 TEU (containereenheden) per jaar. De grootste klant van het Alpherium is bierbrouwer Heineken, die zowel grondstoffen per schip aanvoert, als bier afvoert en exporteert via de zeehavens van Rotterdam en Antwerpen. Er wordt gestudeerd of het zinvol is om in de nabijheid van het Alpherium een distributiecentrum te realiseren. Zand en bouwmaterialen gaan vooral naar de betoncentrales en betonfabriek van Spanbeton in Alphen aan den Rijn. De in het watersportseizoen van 2019 uitgevoerde tellingen moeten inzicht geven in soort en aantal schepen dat op de Gouwe vaart. Als telpunt is in eerste instantie gekozen voor een locatie bij Boskoop, de afslag naar de Otwegwetering voor het 'Nauw van Boskoop'. Na 4 teldagen in Boskoop zijn 2 dagen in Gouda geteld om meer grip te krijgen op de vaarbewegingen vanuit het noorden en het zuiden naar de stad Gouda. In hoofdstuk 4.5. wordt dit verder toegelicht.

2. Tellingen: uitgangspunten en opzet telformulier

2.1. Locatie telpunt Boskoop

Qua diepgang, breedte en doorvaarthoogte kunnen nagenoeg alle soorten recreatievaartuigen op de Gouwe varen. De (hef)bruggen en sluisen hebben een doorvaartbreedte van 25 meter en een maximale hefhoogte van 34 meter³. Alle schepen moeten zich voor het 'Nauw van Boskoop' melden via de marifoon en eventueel bij de afslag naar de Otwegwetering wachten tot de beroepsvaart uit zuidelijke richting het nauw is gepasseerd. Bewust is gekozen om op deze kruising tellingen te verrichten. De jachthaven aan de Otwegwetering is de enige jachthaven aan de Gouwe tussen Gouda en Alphen aan den Rijn. Tegenover de Otwegwetering bevindt zich de Sluis Rijnveld, die toegang biedt tot de Gouwepolder, een uitgebreid waternetwerk ten oosten van de Gouwe. Er is zoals aangegeven sprake van mogelijke parallelroutes inclusief de route via deze sluis binnendoor naar Bodegraven en Reeuwijk (op onderstaande afbeelding rood gemarkeerd). Dat geldt ook voor de route via de Otwegwetering en WSV de Gouwe naar het achterland ten westen van de Gouwe ("Klein Giethoorn"). Na de nodige ingrepen is daarlangs een verbinding mogelijk binnendoor naar Alphen aan den Rijn.

De toeristische potentie en haalbaarheid van deze routes is nader onderzocht. De conclusie is o.a. dat de route alleen bevaarbaar zal zijn voor 'kleinere boten', BRTN-categorie F. Daarom is het van belang behalve naar aantallen, ook onderzoek te doen naar soorten en afmetingen van de boten op de Gouwe, naar het percentage en zo mogelijk aantal boten dat via deze route mogelijk om te leiden is. Op genoemde kruising kunnen alle vaartuigen worden geteld, ook vaartuigen die vanuit de Otwegwetering of sluis Rijnveld de Gouwe opvaren of verlaten. De maximum vaarsnelheid op de Gouwe bedraagt 12 km/uur. In de bebouwde kom van Boskoop, van 250 m. ten zuiden van de Hefbrug tot de Otwegwetering, is de maximum vaarsnelheid 9 km/uur.

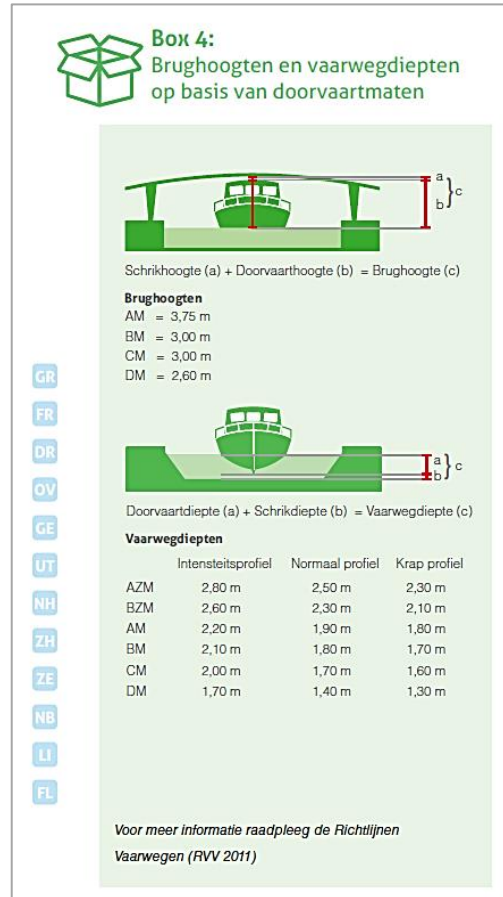
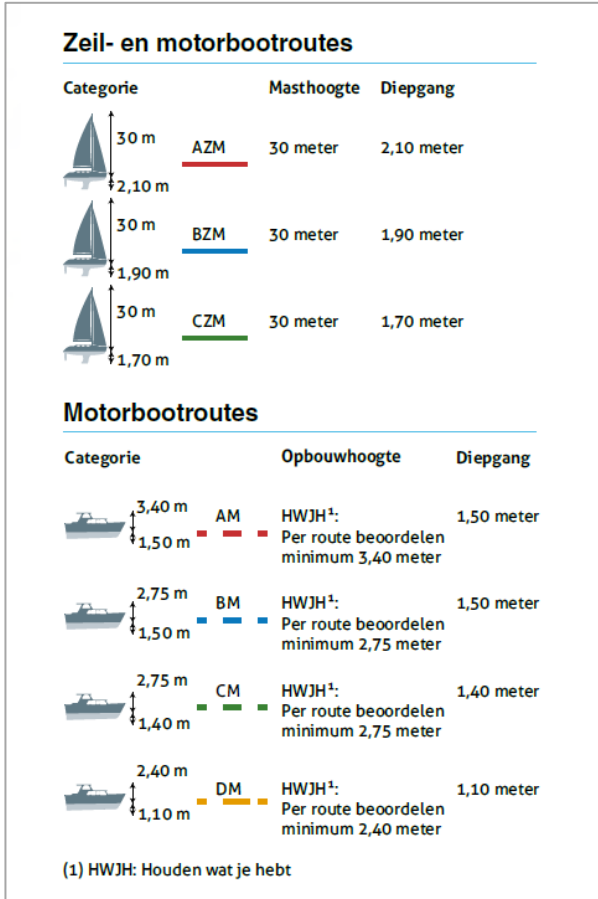


Tellocatie bij Boskoop: kruising Gouwe, Otwegwetering(A) en Sluis Rijnveld (B)

³ https://www.varendoejesamen.nl/storage/app/media/downloads/veilig_varen_op_de_gouwe.pdf

2.2. Soorten boten, BRTN-categorieën

De laatste afspraken over de BRTN zijn beschreven in de Basisvisie Recreatietoervaart (BRTN) 2015 – 2020. Inmiddels gaat het niet meer over de hoogte van de opbouw en de diepgang van de boot, maar is men overgeschakeld op de doorvaarthoogte van bruggen en de (gegarandeerde) diepgang van een vaarweg. Navolgend een overzicht van de huidige BRTN-categorieën t/m categorie DM.



De categorieën E, F en G zijn nog niet officieel opgenomen in de BRTN omdat het maken van afspraken hierover lastig is. De tabel hieronder waarin maten worden aangegeven is dan ook richtinggevend en afgeleid uit de categorieën die in Friesland worden gehanteerd.

	Categorie	Diepgang vaarweg	Ingrijpdiepte	Doorvaarthoogte bruggen
CM	Grote motorboten	> 1,50	1,6	> 3 of BB
DM	Kleine motorboten	1,3	1,4	2,5 of BB
E	Grote "sloepen"	1,1	1,1	1,5 - 2,5 of BB
F	Sloepen	1	1	1 - 1,5 of BB
G	Kano's	0,5 - 1	n.v.t.	1, obstakels toegestaan

Classificatie recreatieve vaarwegen uit PVVP Fryslân 2006, herzien in 2011, bewerkt door Waterrecreatie Advies

'Obstakels toegestaan' betekent dat je met een boot uit BRTN-categorie G een dam kunt passeren via bijvoorbeeld een kano-oversteekplaats. Sloepen kunnen dat bijvoorbeeld niet, die zijn niet met de hand te tillen. Daarvoor is een sluis, een overtoom en/of een passeerbare stuw nodig. Uit de (concept) Netwerktroets Toervaartnetwerk "Rijn en Vechtstreek / Midden Holland" blijkt dat de afmetingen en maatgevende brughogtes in het beoogde routenetwerk via de Otwegwetering naar Alphen en via de Sluis Rijnveld naar Bodegraven max. 1,50 m en mogelijk iets minder zijn. Dat heeft

te maken met bestaande brughoogtes en duikers, maar ook met de maximaal te bereiken diepgang van de route die gerelateerd is aan de breedte van de vaarweg en bodemgesteldheid. Dat betekent dat de nieuwe verbindingen hoogstens geschikt zijn voor boten van BRTN-categorie F, ook wel 'kleine sloepen' genoemd. Als bruggen lager worden dan 1 meter, dan vallen ook veel sloepen uit categorie F af. Het streven voor een sloepenroute BRTN-categorie F is dus een doorvaarthoogte van 1,50 m. In het aangegeven routenetwerk ten oosten en westen van de Gouwe zitten echter meerdere vaste en beweegbare bruggen van 1,40 m. De maatgevende doorvaarthoogte bedraagt dus (voorlopig) 1,40 m.

Er is in Nederland nog nergens onderzoek gedaan op vaarwegen naar de verschillende BRTN-categorieën. Via telsystemen zijn aantallen passerende schepen te tellen incl. lengte, maar onderscheid naar BRTN-categorieën is nog niet mogelijk. In Friesland wordt geëxperimenteerd met tellingen op basis van camerabeelden, maar ook dat systeem is afhankelijk van de input. Navolgend een overzicht van soorten boten en BRTN-categorieën.

Motorboten



Er zijn veel grote motorboten in Nederland. Populair in o.a. het verhuursegment, maar ook particulieren die wat meer te besteden hebben of op groter water willen kunnen varen, kiezen voor een motorboot BRTN-categorie AM t/m CM.



BRTN-categorie DM is een grote categorie. Er zijn erg veel van dit soort motorboten in Nederland. De doorvaarthoogte is in veel gevallen net iets lager dan 2,50 m omdat er in Nederland heel veel bruggen een (vaste) doorvaarthoogte van 2,5 m. hebben. Omdat de boten groter worden heeft Friesland de norm voor de doorvaarthoogte van bruggen verhoogd naar 3 m.



Grote "sloepen", toervaart en dagtochten

BRTN, categorie E

De 'grote sloep' is ontstaan om vooral dagtochten mee te varen en af en toe een weekend of langere tocht. Meestal is er een toiletje aan boord en een eenvoudig fornuis om koffie en thee te zetten. Slapen kan, maar tijdens een langere tocht kiest met ook vaak voor een hotelletje. Op het onderwerp 'snelle sloepen' zoals tenders komen wij in de aanbevelingen terug.



"Kleine sloepen", dagtochten (o.a. verhuur)

BRTN, categorie F

De 'kleine sloep' is verreweg de grootste groep "sloepen". In de grachten van Amsterdam en andere steden, maar ook bij woonwijken / huizen met een eigen steiger en veel vakantiehuusjes ligt "een sloepje" waar men dagtochten mee vaart. Men name deze categorie is eventueel om te leiden. In het Groene Hart en op de Reeuwijkse Plassen is dit een grote groep. Doorvaarthoogte ca. 1 – 1,5 m. afhankelijk of men de buiskap omhoog heeft staan.



Geen last van bruggen en obstakels, met de hand te tillen

BRTN, categorie G

Er wordt veel gekanood en/of geroeid in Nederland. Sommigen maken met een groep langere tochten, zelfs over zee. Suppen (rechtsonder) is een sport die snel aan populariteit wint. Sportief en gezond, vaak beoefend door jongeren. Kleine rubberbootjes met aanhangmotor worden vaak als bijboot gebruikt. Al dit soort boten zijn licht, worden op de wal gestald en zijn bijvoorbeeld over een dam of dijk te tillen.

Zeilboten



Grote zeiljachten, toervaart, zeilvakanties

De meeste zeilboten in jachthavens zijn zeiljachten categorie AZM en BZM. Deze boten zijn bijvoorbeeld afhankelijk van de Staande Mast route. Het is niet eenvoudig de mast te strijken, dat gebeurt hoogstens een keer per jaar als de boot de winterstalling in gaat en aan land of in een loods wordt gestald.



BRTN, categorie AZM en BZM
"staande mast"

8



Kleinere zeilboten (dagtochten) of strijkbare mast

Op plassen en meren varen ook veel kleinere zeilboten en gezien de vele bruggen is het handig als de mast gestreken kan worden. De doorvaarthoogte met gestreken mast is dan in alle gevallen lager dan 2,5 m. Ook de tjalk rechtsonder heeft met gestreken mast een doorvaarthoogte van slechts 2,20 m (bij een diepgang van 0,70 m).



BRTN categorie CZM en DZM
strijkbare mast

9



Open zeilboten en (kite)surfplanken

Open zeilboten en (kite)surfplanken vormen geen BRTN-categorie omdat ze niet voor toertochten maar alleen voor lokaal recreatief gebruik of zeilwedstrijden worden gebruikt.



Geen BRTN-categorie

Conclusie

In principe zal de Gouwe worden bevaren door boten die meerdaagse tochten varen, dus door kajuitzeiljachten en andere grotere zeilboten, BRTN-categorie AZM t/m DZM, en door motorboten categorie AM t/m DM. De Gouwe is een 'verbindingswater', geen toeristische route. Er zijn ook geen aanlegplaatsen, anders dan aanlegplaatsen en wachtplaatsen bij bruggen i.v.m. de veiligheid. Open zeilboten (zonder motor) zullen niet worden aangetroffen, hoogstens als sleepje achter een (motor)boot. Grote en kleine sloepen, BRTN-categorie E en F zijn wel te verwachten, op doortocht naar een ander gebied of omdat ze een rondje willen varen of bijvoorbeeld een dagje naar Gouda willen. BRTN-categorie G is in ieder geval ongewenst op de Gouwe, als die al aangetroffen wordt.

2.3. Mogelijke routes

Op de kruising kunnen 6 verschillende routes worden gevaren. Er is een telformulier gemaakt waarop de routes worden aangegeven om fouten bij het invullen te voorkomen.

Datum:										Tijd:				
	Zeilboten		Motorboten				Beroepsvaart							
N	AZM en BZM	CZM en DZM	AM t/m CM	DM	E	F	G	Overig	CEMT 1	CEMT 2	CEMT 3	CEMT 4	Overig	
Z	AZM en BZM	CZM en DZM	AM t/m CM	DM	E	F	G	Overig	CEMT 1	CEMT 2	CEMT 3	CEMT 4		
AN	AZM en BZM	CZM en DZM	AM t/m CM	DM	E	F	G	Overig						
AZ	AZM en BZM	CZM en DZM	AM t/m CM	DM	E	F	G	Overig						
ZA	AZM en BZM	CZM en DZM	AM t/m CM	DM	E	F	G	Overig						
NA	AZM en BZM	CZM en DZM	AM t/m CM	DM	E	F	G	Overig						
BN				DM	E	F	G							
BZ				DM	E	F	G							
NB				DM	E	F	G							
ZB				DM	E	F	G							

Opmerkingen:

Routemogelijkheden op het telformulier

N (noord) en Z (zuid) spreken voor zich. AN, AZ, ZA en NA zijn boten die uit- respectievelijk vanuit of naar de Otwegwetering varen. BN, BZ, NB en ZB komen uit de Sluis Rijnveld of varen vanaf de Gouwe daar naar binnen. Bij de groep Motorboten is ook een groep 'Overig' toegevoegd, bestemd voor voormalige beroepsvaartuigen die nu recreatief worden gebruikt. Meer varianten zijn er niet. Delen die niet van toepassing zijn, zijn wit gemaakt. Per passerende boot wordt een streepje in de betreffende kolom gezet. Per uur moet een nieuw telformulier worden ingevuld. Op het telformulier is een veld opgenomen waarin opmerkingen of bijzonderheden kunnen worden vermeld. De beroepsvaart is in 4 CEMT-categorieën en een groep 'Overig' ingedeeld. Onder 'Overig beroepsvaart' vallen bijvoorbeeld sleepboten, fietsboten en traditionele charterscheppen.

2.4. Teldagen en weersomstandigheden

De drukte op de Gouwe is afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden. Het pleziervaartseizoen bestaat uit een winterseizoen (1-11 tot 1-4) en een zomerseizoen (1-4 tot 1-11). Het zomerseizoen kan worden gesplitst in een voor- en een naseizoen (1-4 tot 1-7 resp. 1-9 – 1-11) en het hoogseizoen (juli en augustus). Schoolvakanties en de Bouwvak vallen in het hoogseizoen. Het projectgebied, Midden Holland, valt in regio Midden. De schoolvakantie begint dit jaar op 20 juli.

Vakanties 2019	Schoolvakanties	Bouwvak
Regio Zuid	6 -7 t/m 18 - 8	22 - 7 t/m 9 - 8
Regio Noord	13 - 7 t/m 25 - 8	29 - 7 t/m 16 - 8
Regio Midden	20 - 7 t/m 1 - 9	5 t/m 23 - 8

Meestal is het drukst op het water in het hoogseizoen (toervaart en dagtochten) en/of in de weekenden in het voor- en naseizoen (dag- en weekendtochten). Er zijn 6 meetmomenten gepland op daarvoor geschikte dagen. 'Geschikte dagen' zijn dagen met mooi weer waarop toervaart- en dagtochten worden gevaren. In aanvulling daarop zijn 2 teldagen gepland met voor dagtochten ongeschikt weer. Dan vervallen de dagtochten en resteert de toervaart. Het is niet altijd mooi weer dus dat nuanceert de resultaten. Tellingen worden in principe verricht vanaf ca. 9.30 uur tot 18.00 uur. Als de weersomstandigheden op een teldag wijzigen en/of de drukte op het water neemt snel af, dan kan de telperiode worden ingekort.

Op navolgende dagen zijn tellingen verricht:

Voorseizoen

1. Zaterdag 1 juni, telpunt Boskoop
2. Zondag 23 juni, telpunt Boskoop
3. Donderdag 4 juli, telpunt Boskoop

Hoogseizoen

4. Dinsdag 30 juli, telpunt Boskoop
5. Zondag 11 augustus, telpunt Gouda

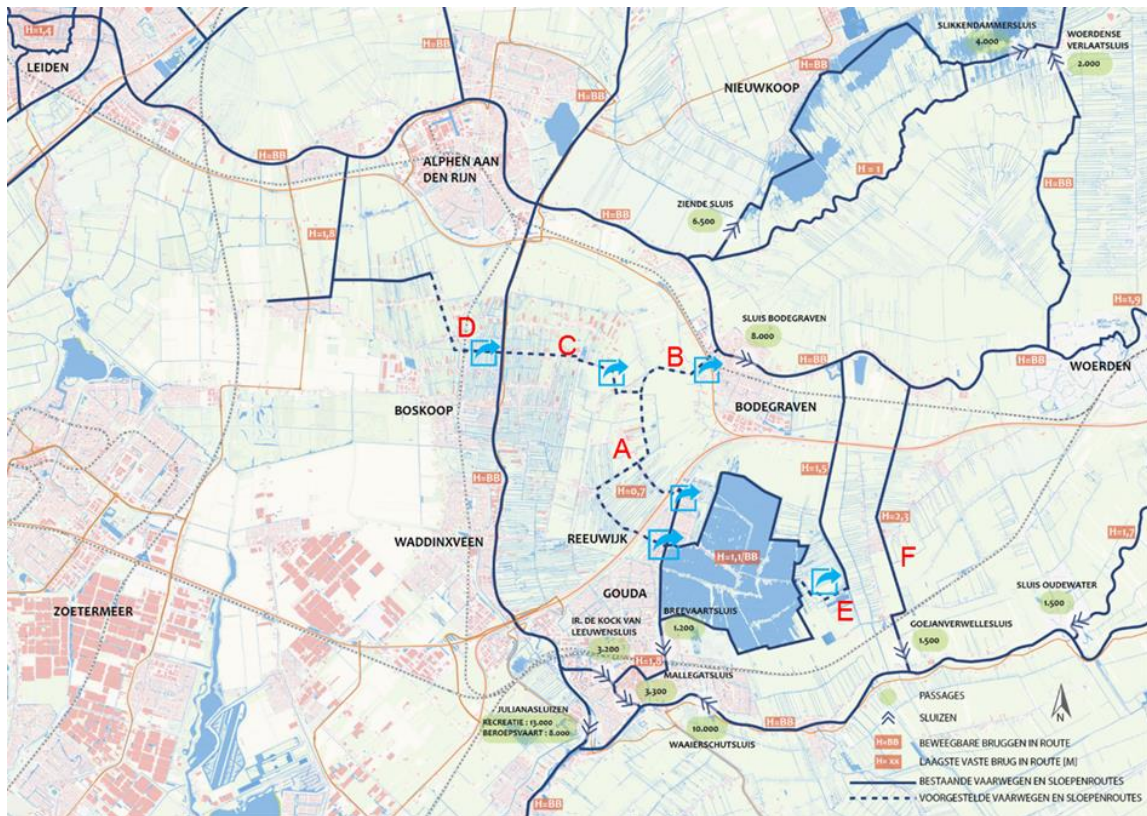
Naseizoen

6. Zaterdag 21 september, telpunt Gouda

3. Samenvatting, conclusies en aanbevelingen

De veiligheid op de Gouwe is een onderwerp van discussie. Op jaarbasis passeren ca. 13.000 recreatievaartuigen en 8.000 beroepsvaartuigen de Julianasluisen bij Gouda. Een deel daarvan gaat niet verder dan Gouda, maar de meeste schepen varen door. Omdat de Gouwe deel uitmaakt van de Staande Mast route, varen er behalve beroepsvaartuigen ook veel recreatievaartuigen op de Gouwe. Een deel daarvan, recreatievaartuigen met staande mast zijn afhankelijk van de route als ze binnendoor vanuit het Deltagebied naar het IJsselmeer of Friesland willen (vv) en i.v.m. het weer of de zeevaardigheid van de boot niet over de Noordzee kunnen of durven. Niet alleen zeiljachten, maar ook grote en kleine motorboten maken dankbaar gebruik van deze verbinding. De Staande Mast route maakt deel uit van het recreatietoervaartnet in Nederland (BRTN⁴).

Parallel aan dit onderzoek loopt een onderzoek naar mogelijkheden om een deel van de recreatievaart op de Gouwe om te leiden via alternatieve routes. Gesproken wordt over routes vanaf Gouda via de Reeuwijkse plassen naar Bodegraven en Boskoop en van Boskoop binnendoor naar Alphen aan den Rijn⁵.



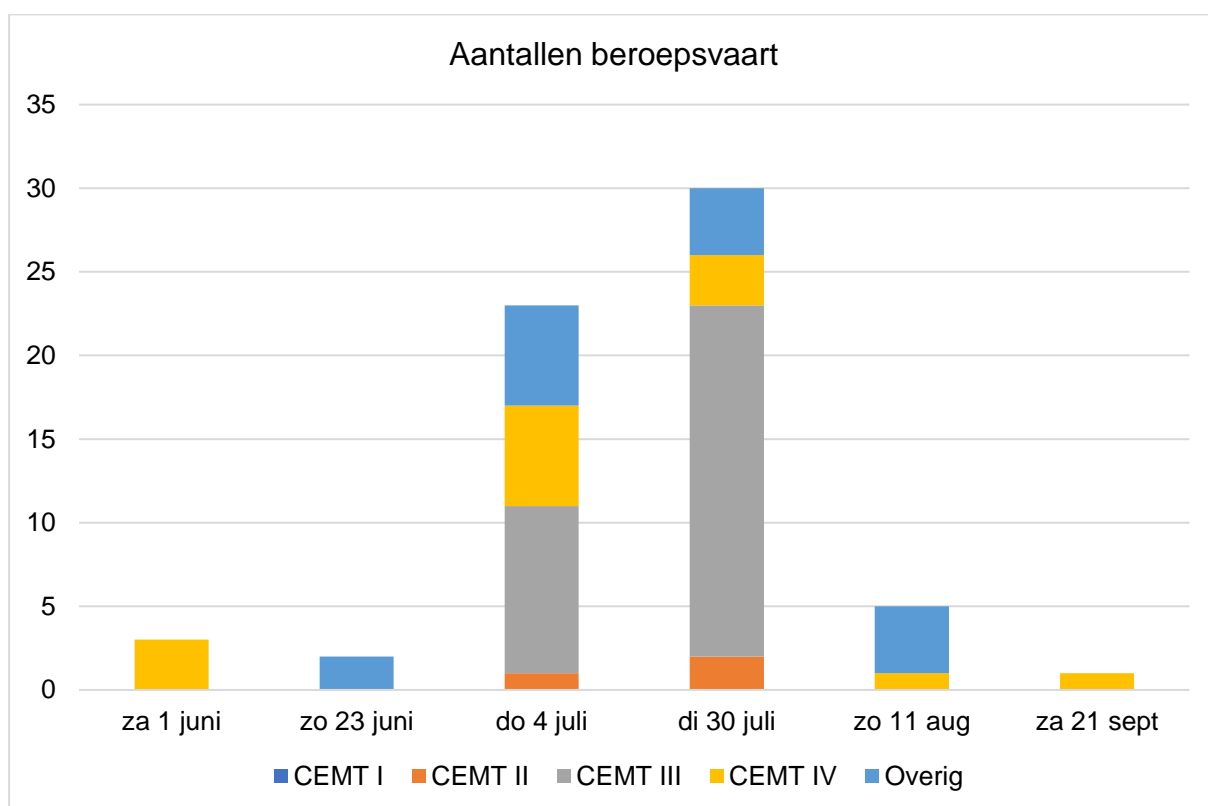
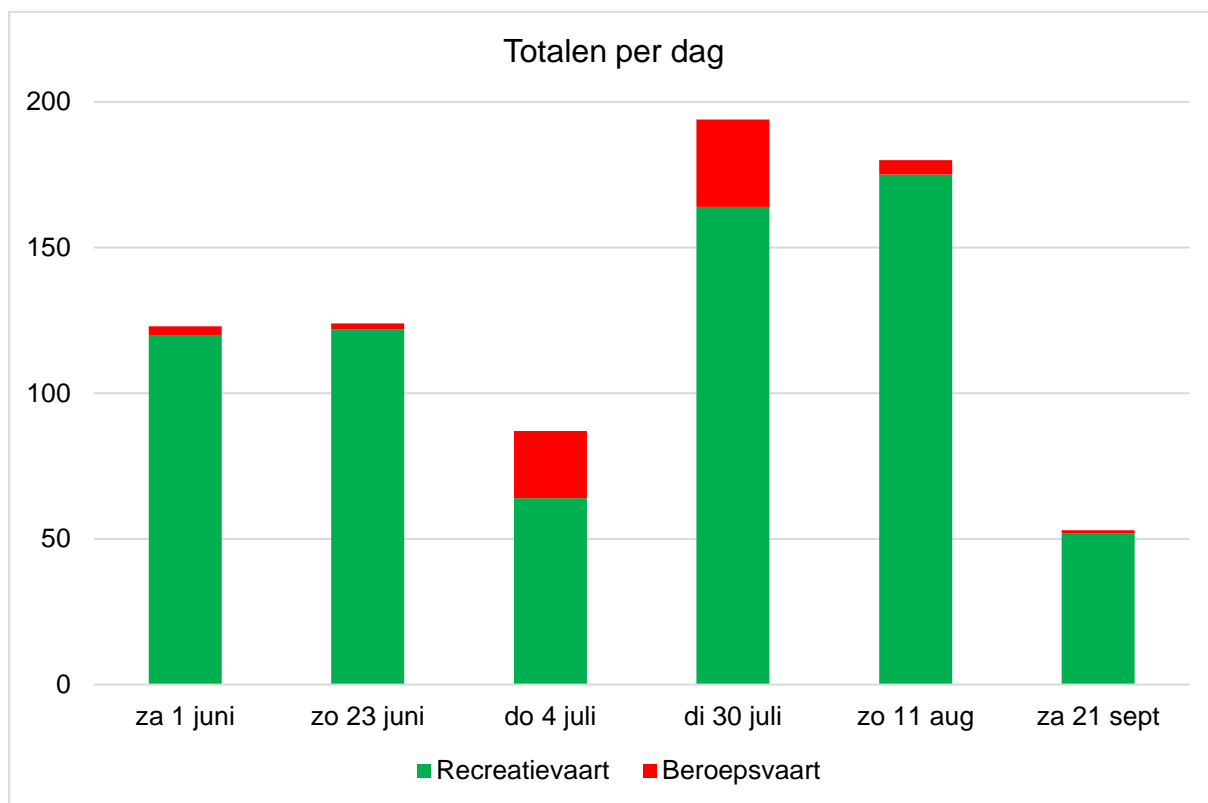
Theoretische routemogelijkheden en het netwerk in de omgeving van de Gouwe (bron Netwerkttoets)

Om inzicht te krijgen in soorten en aantallen boten die mogelijk om te leiden zijn, heeft Waterrecreatie Advies opdracht van de provincie Zuid-Holland gekregen om op de Gouwe tellingen te verrichten en aantallen en soorten recreatievaartuigen in kaart te brengen. In het voorseizoen, hoogseizoen en naseizoen zijn op 6 dagen tellingen verricht; 4 dagen in Boskoop en 2 dagen bij Gouda.

⁴ Basisvisie Recreatietoervaart (BRTN) 2015 – 2020

⁵ Netwerkttoets Toervaartnetwerk “Rijn en Vechtstreek / Midden Holland”, Royal HaskoningDHV i.s.m. Waterrecreatie Advies in opdracht van de provincie Zuid-Holland en de gemeenten Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Gouda

Tellingen zijn verricht op dagen met mooi weer. Er is op 4 weekenddagen geteld en op 2 doordeweekse dagen. In totaal zijn 697 recreatievaartuigen en 64 beroepsvaartuigen geteld.

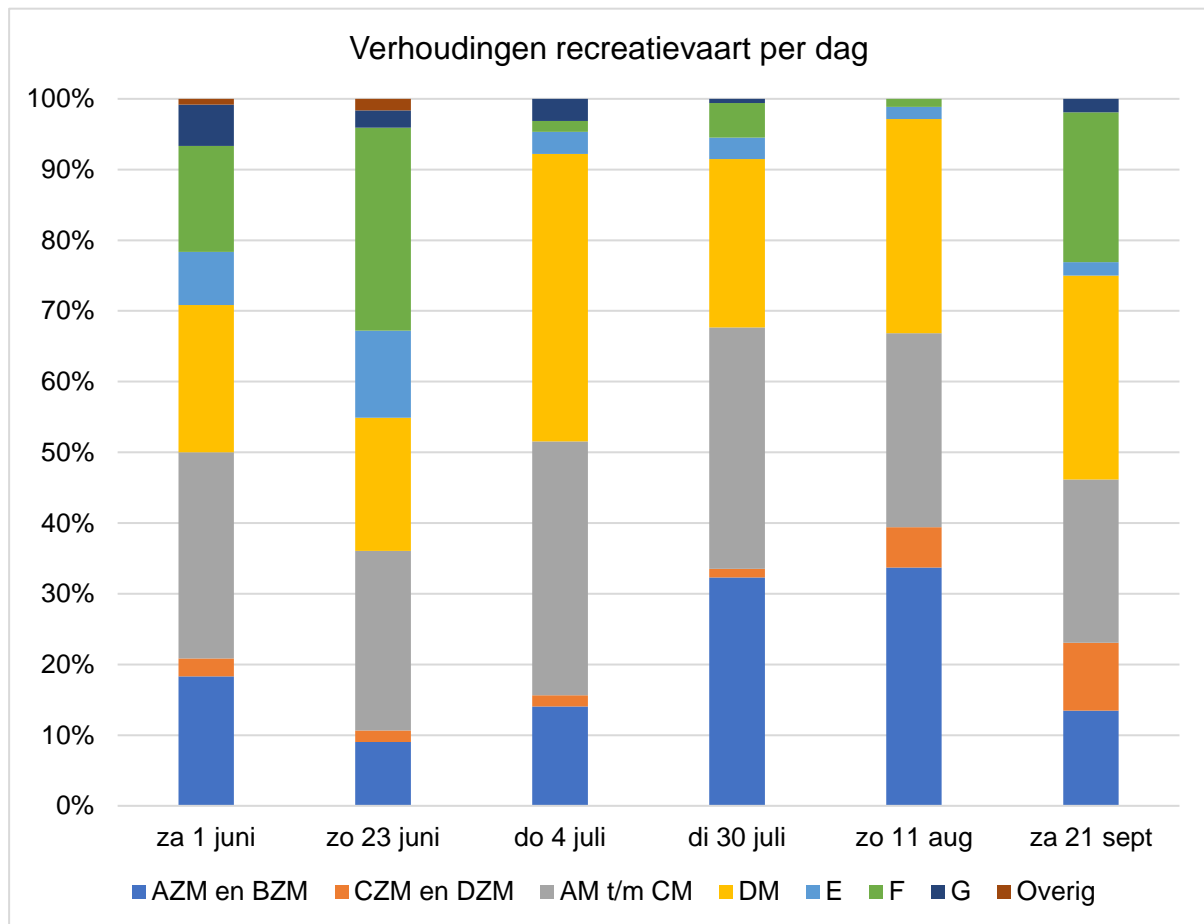


In totaal zijn 64 beroepsvaartuigen geteld. Uit de grafieken blijkt dat de beroepsvaart bijna alleen op werkdagen vaart.

3.1. Conclusies:

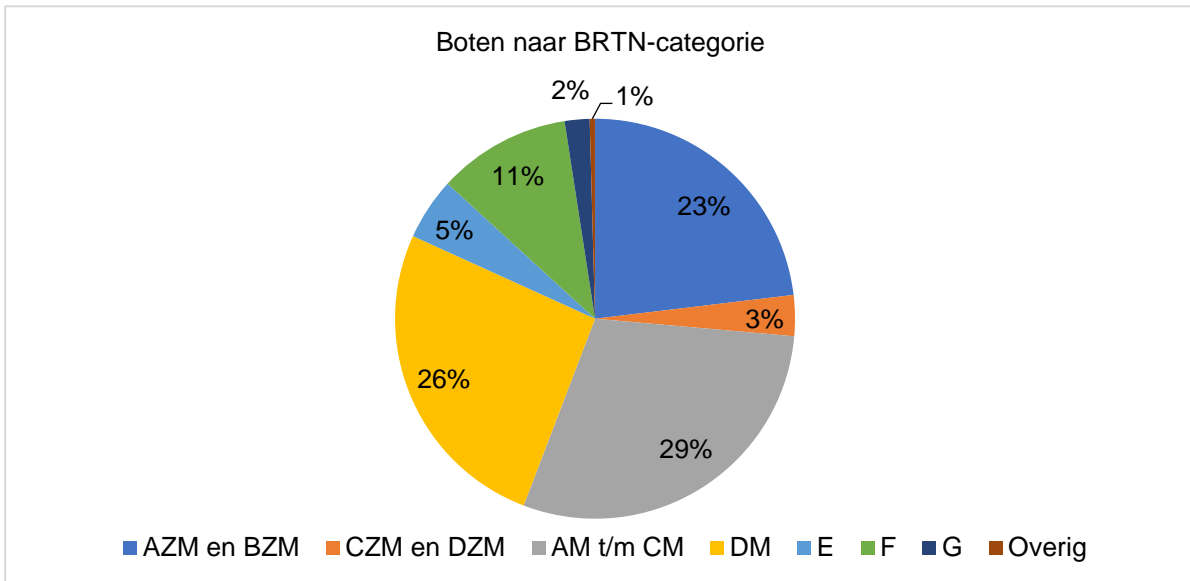
- De meeste boten zijn geteld op 30 juli en op 11 augustus in het hoogseizoen.
- Uitzonderingen daargelaten vaart de beroepsvaart hoofdzakelijk op werkdagen. CEMT-klasse schepen vervoeren goederen zoals containers en in dit gebied ook veel zand en grind. 'Overige beroepsvaartuigen' zijn o.a. sleepboten, kleine passagiersschepen waaronder 'fietsboten' en beroepschartervaart. Verreweg de meeste beroepsvaartuigen zijn CEMT-klasse schepen (75%).

Navolgend overzicht geeft een verhouding weer van de soorten recreatievaartuigen op de verschillende teldagen. Lichtblauw en groen zijn grote en kleine 'sloepen', BRTN-categorie E en F.



- Duidelijk is te zien dat de sloepen vooral in het voor- en naseizoen varen en nauwelijks op doordeweekse dagen. Zelfs op zondag 11 augustus in het hoogseizoen zijn nauwelijks sloepen geteld.
- Zeilboten (AZM t/m DZM) en grote motorboten (AM t/m CM) vormen de harde kern op de Gouwe.
- Net als in Friesland en Noord-Holland blijkt ook hier dat BRTN-categorie DM (motorboten met een doorvaarthoogte tot 2,5 m) een belangrijke groep is. Ook op de Gouwe is dit prettig, veel hefbruggen hebben een doorvaarthoogte van 2,5 m.

In navolgende grafiek is de verdeling van de verschillende soorten recreatievaartuigen op de Gouwe in procenten weergegeven.



- 11% van alle getelde boten zijn kleine sloepen, BRTN-categorie F. Dit soort boten is in beginsel om te leiden via parallelroutes. De doorvaarthoogte bedraagt max. ca. 1,5 m.
- De doorvaarthoogte van BRTN-categorie E is (bijna altijd) meer dan 1,5 tot ca. 2 m. Groep E is in aantal kleiner dan groep F. In algemene zin varen schepen uit groep E ook sneller. Een voorbeeld zijn "tenders" en het is de vraag of je dat soort boten wel op smalle vaarwegen wilt hebben.

Soorten en percentages recreatievaartuigen op de Gouwe.

- Deze verdeling geldt niet voor de hele Staande Mast route. De Gouwe is als vaarweg recreatief niet erg aantrekkelijk. Het is primair een verbindingroute. Boten die er varen zijn op weg van noord naar zuid of omgekeerd. Een aantal, ca. 25%, slaat af naar Gouda. Gouda is een duidelijke bestemming.



Mooi weer in Amsterdam (naseizoen 2019), de Nieuwe Meer sluis, ook onderdeel van de 'Staande Mast route'. In de sluis op deze weekenddag in het naseizoen ca. 60 sloepen BRTN-categorie E en F en 2 DM-klasse motorboten in één schutting (ca. 3 volle schuttingen per uur).

Is het gevaarlijk op de Gouwe?

- Het is soms druk, vooral met mooi weer en op weekenddagen als het aantal schepen dat dagtochten maakt toeneemt. Alle soorten boten zijn waargenomen incl. kano's, jetski's, opblaasbootjes en drijvende flamingo's. Door sommige boten wordt te hard gevaren, vooral aan het eind van de dag als het rustig is. De gebruikte telelens functioneerde zodanig dat de meeste mensen niet eens door hebben gehad dat ze in volle plané werden gefotografeerd. Een zandschipper kwam op een weekenddag in een bijboot met buitenboormotor informeren wat we aan het doen waren. De beroepsvaart op de Gouwe houdt zich volgens hem netjes aan de regels en vaart rustig. Hij vond het niet gevaarlijk. Als het druk is vaart men meestal in konvooi achter elkaar aan. Dat bericht kwam ook van de havenmeester van WSV de Gouwe in Boskoop: "Goed opletten wat je doet, containerschepen zijn groot en vooral geladen zandschepen zuigen". Voorlichting over eigen wal varen (rechts houden) kan geen kwaad.

Categorie E en F, afmetingen

Dit is de eerste keer dat passerende boten op een vaarweg ingedeeld zijn in BRTN-categorieën t/m E, F en G. In hoofdstuk 2.2. is de basis gegeven voor die indeling. De BRTN-categorieën E, F en G hebben in Nederland geen formele status. Dat geldt ook voor kleine vaarwegen zoals sloepenroutes. Voor de doorvaarthoogte van bruggen en de breedte en diepgang van het vaarwater zijn geen normen vastgesteld. Over deze routes bestaat vaak discussie over wie verantwoordelijkheid is voor het vaarwegbeheer (onderhoud oevers, objecten en diepgang), het nautisch beheer (bediening bruggen en sluizen) en het waterbeheer (waterkwaliteit en bijvoorbeeld maaibeheer / waterplanten). Is dat het rijk, de provincie, de gemeente, het waterschap, een recreatieschap of in een woonwijk bijvoorbeeld een stichting van bewoners (mandeligheid onderhoud water)? Omdat het beheer lastig is, soms doorgeschoven van de ene partij naar de andere, geldt dat ook voor het formeel vaststellen van (BRTN) normen.

Een vastgestelde norm moet iemand handhaven en het kost geld. Omdat dat begrijpelijkerwijs lastig is, vergt dit soort vaarwegen enige flexibiliteit. Wat zijn redelijke normen voor "een sloepenroute"? De indeling in soorten boten in hoofdstuk 2.2. gold als basis waarbij dankbaar gebruik gemaakt is van de normen die in Friesland zijn vastgesteld of bedacht. Dit onderzoek heeft er o.a. aan bijgedragen om nog eens kritisch naar die normen te kijken.

- De kleine sloepen, BRTN-categorie F, zijn typische boten waarmee dagtochten worden gemaakt. Ze varen rustig en zouden in beginsel op allerlei kleine vaarwegen / "haarvaten" in Nederland kunnen varen. Met de kap naar beneden is de doorvaarthoogte ongeveer een meter, met de kap omhoog max. 1,5 m. De diepgang van dit soort sloepen (en visboten) bedraagt ca. 70 cm of minder, de lengte ca. 7 meter en de breedte max. ca. 2,5 meter. Afhankelijk van type motor bedraagt het gewicht ca. 1.000 tot 1.500 kg.



BRTN-categorie F



Sloep BRTN-categorie F passeert een brug met een doorvaarthoogte van 1,1 meter

- Als de doorvaarthoogte minder wordt dan een meter, dan kunnen de meeste sloepen er niet meer varen en is de route alleen nog geschikt als kanoroute.
- Grote 'sloepen', BRTN-categorie E, zijn soms hoger dan 1,5 m, meestal breder dan 2,50 m en hebben meer vermogen. Snelvarende "tenders" vallen ook in BRTN-categorie E. Niet omdat ze te hoog zijn, maar omdat ze te breed zijn en ongeschikt voor het varen in smalle polderslootjes. Op de Gouwe zijn we ze wel tegengekomen. Vaak is BRTN-categorie E ook langer dan 7 meter. De lengte heeft invloed op het gewicht en vaak op de diepgang.



BRTN-categorie E: sneller, breder en/of hoger dan BRTN-categorie F

Aanbevelingen

- Bij de Coenecoopbrug wordt op jaarbasis het aantal passerende boten geteld. Als een schatting gemaakt zou moeten worden van het aantal boten op de Gouwe dat via paralelroutes mogelijk om te leiden is, dan moet dus gezocht worden naar boten die korter zijn dan 7 meter als alleen aantal en lengte gemeten wordt. Het zou interessant zijn tellingen op 23 juni en 11 augustus te vergelijken met de gegevens uit dit onderzoek. Op 23 juni voeren er op de Gouwe veel boten BRTN-categorie F en op 11 augustus geen een. Hoeveel boten bij het telpunt Coenecoopbrug waren op deze dagen korter dan 7 meter? En hoeveel boten waren op jaarbasis korter dan 7 meter?
- Niet iedereen houdt eigen wal. Voorlichting om eigen wal te houden (stuurboord varen) is zinvol. Op het Prinses Margrietkanaal in Friesland is rond dit thema een campagne gehouden.
- Teveel recreatievaartuigen op de Gouwe varen te snel. Ook rond dit thema kan een campagne of betere handhaving geen kwaad.



Bij de Coenecoopbrug ten noorden van Gouda op de Gouwe wordt het aantal passerende schepen geteld en de lengte. Gegevens van dit telpunt kunnen vergeleken worden met de gegevens uit dit onderzoek.

4. Bijlage, verslagen teldagen

4.1. Eerste teldag, zaterdag 1 juni, telpunt Boskoop

1 juni viel in het Hemelvaartweekend. De donderdag en vrijdag waren wat kouder, maar zaterdag en zondag zou het mooi weer worden. De recreatievaart komt meestal pas echt op gang tijdens het Pinksterweekend, maar als de omstandigheden gunstig zijn en de boot is klaar dan is zo'n weekend ook een kans. De middagtemperatuur zou oplopen van 18 °C vlak aan zee tot 27 °C in het zuidoosten. De verwachting voor zondag was warm tot zeer warm met een middagtemperatuur tussen de 27 en 31 °C. Een prima weekend om met de boot weg te gaan. Zaterdag was dus in principe een prima teldag.

Navolgend opmerkingen uit het opmerkingen veld of bijzondere waarnemingen. Er zijn deze dag veel foto's gemaakt die in deze rapportage zijn verwerkt.



Opmerkingen

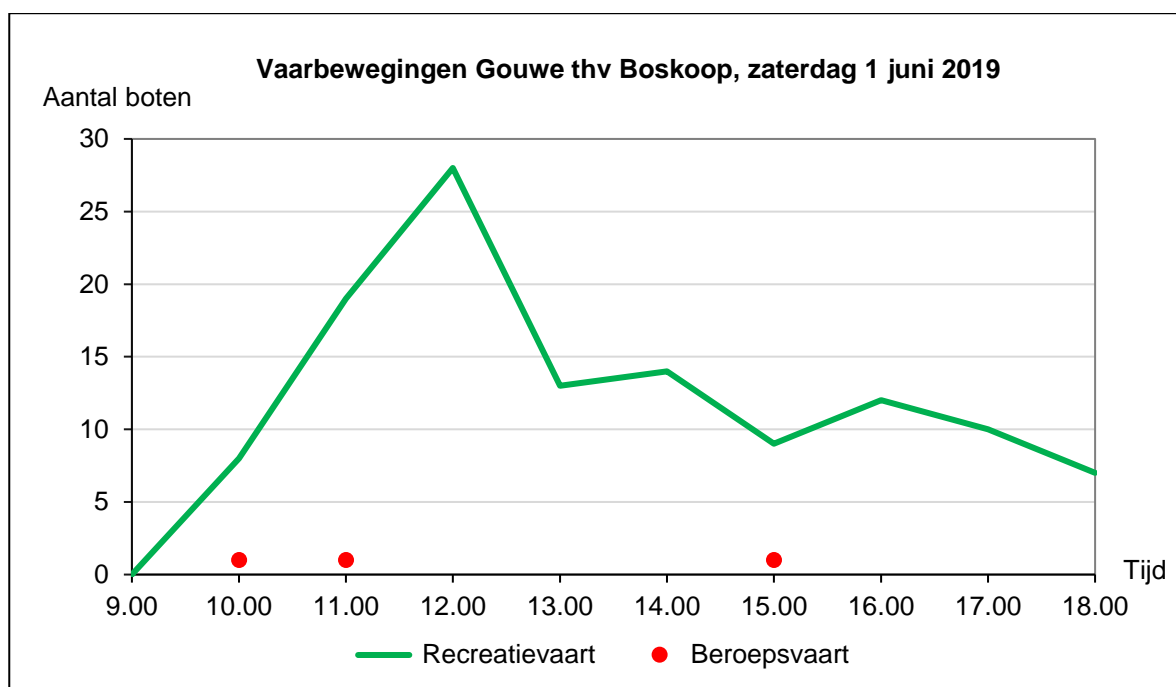
- Aanvang tellingen om 9.10 uur. Het restaurant op deze kruising aan het water bleek een sabbatical te hebben genomen, hetgeen gevolgen heeft voor de foeragering op de verdere teldagen.
- 9-10 uur: Om 9.15 verschenen de eerste 2 boten uit de Otwegwetering en vertrokken in noordelijke richting, later gevolgd door een visbootje. Vanuit Boskoop passeerde de For-Ever op weg naar Alphen, lengte 90 m, breedte 10,5 m, laadvermogen 1.883 ton. Verder o.a. Zwitsers in een huurboot.
- 10-11 uur: Het wordt drukker. Het aantal grote motorboten (AM t/m DM) en zeilboten (AZM en BZM) neemt toe. De klassenindeling werkt, maar DM is lastig. Uitgangspunt voor deze klasse is een kruiphoogte van 2,5 m. Als je een relatief lange boot op zoekt die 'aan de grens zit', blijkt die volgens de specificatie op de website van de werf 2,45 m hoog te zijn. Het is geen gelopen race, goed opletten. De Leendert-Angelina (Lengte 88 m, breedte 9,50 m, 1.728 ton komt geladen met containers uit Alphen (zie omslagfoto). Het 'probleem' is meteen duidelijk. Dit is een grote boot.
- 11-12 uur: Behalve zeiljachten en motorboten neemt het aantal sloepen nu snel toe. Een speedboot vertrekt vanuit de Otwegwetering in zuidelijke richting. Een zeiljacht komt vanuit de Otwegwetering, vaart in zuidelijke richting, draait een rondje en legt aan bij een woning. Neemt vervolgens mensen aan boord en vertrekt in noordelijke richting.
- 12-13 uur: Een sloep kruist een speedboot. Qua maat (L x B) beiden BRTN-categorie F. Toch verwacht je de speedboot in de toekomst niet of minder snel op een parallelroute. Het is trouwens alweer rustiger.
- 13- 14 uur: De Stelmar 2 komt voorbij, een tot recreatie verbouwd binnenschip, lengte 32,70 x 5 m breed, 182 ton. Blijkt van de Scouting Rotterdam te zijn. Ingedeeld in 'Overig Recreatievaart'. Verder o.a. een sloep met een eenvoudig demontabele zonnetent die naar beneden gaat om de



2,5 m hoge (beweegbare) brug in de Otwegwetering te passeren. Verder nog een tot woonschip verbouwd historisch bedrijfsvaartuig, de Regina uit de Museumhaven in Gouda. Met de mast omhoog, recreatievaart AZM.

- 14-15 uur: De For-Ever komt terug uit Alphen, nu geladen. 23 °C, mooi weer. Een Waterman sloep vaart vanuit het noorden de Otwegwetering in, komt er later weer uit en vaart weer terug richting Alphen.
- 15-16 uur: 15.30 uur, 3 kano's komen vanuit het noorden en varen richting Boskoop. Niet verwacht, maar het gebeurt wel. Benieuwd waar ze heen gaan. Reden om even naar Boskoop te rijden en een plaatje te schieten als ze de brug passeren. Het overzicht vanuit Boskoop naar het noorden is goed en de teelens doet de rest. Voormalige viskotter, HA 48 op Zuid.
- 16-17 uur: Aantal boten neemt verder af. Gebeld met de havenmeester van WSV de Gouwe. Ze hadden afgelopen nacht 6 passanten. De brug in de Otwegwetering draait tot 19.00 uur en niet tot 18.00 uur. De bruggen in de Gouwe tussen Gouda en Boskoop draaien tot 21.00 uur, in de ANWB Almanak staat tot 18.00 uur. Graag aan de provincie doorgeven, het levert veel telefoontjes met vragen op. De WSV heeft 75 ligplaatsen en ligt vol. De havenmix verandert, kleinere boxen, meer sloepen. Opmerkelijk weinig passanten en waterplanten begint problemen te veroorzaken. Bij slecht weer is WSV de Gouwe ook een leuke vluchthaven. De omgeving van Boskoop is mooi om te varen. Veiligheid op de Gouwe valt mee, goed opletten. Er volgt een pleidooi voor een route vanaf de Rotte naar Alphen.
De kano's komen weer terug uit het zuiden en varen rustig richting Alpen. Een platbodem (hoogaars) met gestreken mast komt uit het zuiden, keert om en vaart terug naar het zuiden.
- 17-18 uur: 17.15, de hoogaars vaart weer naar het noorden. Verder geen schepen te zien dus nog even naar de WSV Gouwe gereden, deze dag tot nu toe 1 passant, dat valt tegen. Foto's gemaakt bij de Compierekade (knelpunt verbindingroute). Terug over de brug bij Boskoop, geen boten te zien. Vlak voor Alphen om 17.55 nog 4 zeiljachten op weg naar het zuiden. Niet verwacht, wel geteld.

Telresultaten



BRTN-klasse	Aantal	%
AZM en BZM	22	18%
CZM en DZM	3	3%
AM t/m CM	35	29%
DM	25	21%
E	9	8%
F	18	15%
G	7	6%
Overig	1	1%
Totaal recreatievaart	120	100%

Klasse	Aantal	%
CEMT I	0	0%
CEMT II	0	0%
CEMT III	0	0%
CEMT IV	3	100%
Overig	0	0%
Totaal beroepsvaart	3	100%

BRTN-klasse	Naar het noorden			Naar het zuiden		
	ZN	AN	ZA	NZ	NA	AZ
AZM en BZM	5	2	0	15	0	0
CZM en DZM	2	0	0	1	0	0
AM t/m CM	19	5	0	10	1	0
DM	11	3	0	9	2	0
E	4	1	0	4	0	0
F	5	2	0	7	3	1
G	3	1	0	3	0	0
Overig	0	0	0	1	0	0
Totalen	49	14	0	50	6	1

Conclusie

De eerste teldag vond plaats op zaterdag 1 juni in het Hemelvaartweekend. Het was mooi weer met twee warme zonnige weekenddagen achter elkaar. Het is nog niet erg druk op de Gouwe ondanks het mooie weer. De recreatietoervaart kwam op gang, eigenaren brachten hun schip weer naar de zomerligplaats. De eerste toeristen, Zwitsers op een gehuurde motorboot en een Belg, werden ook waargenomen. Dankzij het mooie weer werd een behoorlijk aantal sloepen geteld die zo vroeg in het seizoen een dagje gingen varen. Ook 3 grote containerschepen, CEMT-klasse IV en 3 kano's. De variatie aan schepen is groot, alle BRTN-categorieën zijn waargenomen, de Gouwe onderdeel van de Staande Mast route is een bijzonder vaarwater.

In totaal zijn 120 recreatievaartuigen geteld en 3 beroepsvaartuigen (containerschepen). Meegeteld met de recreatievaart zijn een historisch bedrijfsvaartuig uit Gouda en een tot clubschip verbouwd binnenschip van de Waterscouts uit Rotterdam. Op het telpunt, de kruising in Boskoop van de Gouwe met de Otwegwetering zijn 10 routevarianten mogelijk. Tegenover de Otwegwetering waar de jachthaven van WSV de Gouwe aan ligt (75 vaste ligplaatsen), ligt Sluis Rijnveld. Via die sluis kan men bij Boskoop het vaargebied ten oosten van de Gouwe invaren. Op deze eerste teldag zijn echter geen schepen gezien die van die route gebruik maakten. 63 schepen gingen naar het noorden, 57 naar het zuiden.

Achtergrond van dit onderzoek is o.a. het verkrijgen van inzicht in schepen die op de Gouwe varen en mogelijk om te leiden zijn via parallelroutes. Er zijn plannen om de containerhaven bij Alphen aan den Rijn, het Alpherium, verder uit te breiden waarmee de druk op de Gouwe toeneemt. Bij Boskoop is de Gouwe smal. De vaarsnelheid van de schepen is laag, 9 km / uur, maar bij de hefbrug in Boskoop zit ook nog een knik in het vaarwater. Ruimte om uit te wijken is beperkt. Volgens het rapport 'Varen doe je Samen' over dit stukje Gouwe zou iedereen zich vooraf via de marifoon moeten melden en/of zou je zo nodig moeten wachten tot de beroepsvaart het 'Nauw van Boskoop' is gepasseerd. Een flink deel van de waargenomen recreatievaartuigen heeft echter geen marifoon. Er zijn geen gevaarlijke situaties waargenomen. Zoals de havenmeester van WSV de Gouwe aangaf 'moet je gewoon goed opletten'. Het is echter nog vroeg in het seizoen.

Foto-impressie



For-Ever op weg naar Alphen in het Nauw van Boskoop. Hefbrug in Boskoop op de achtergrond

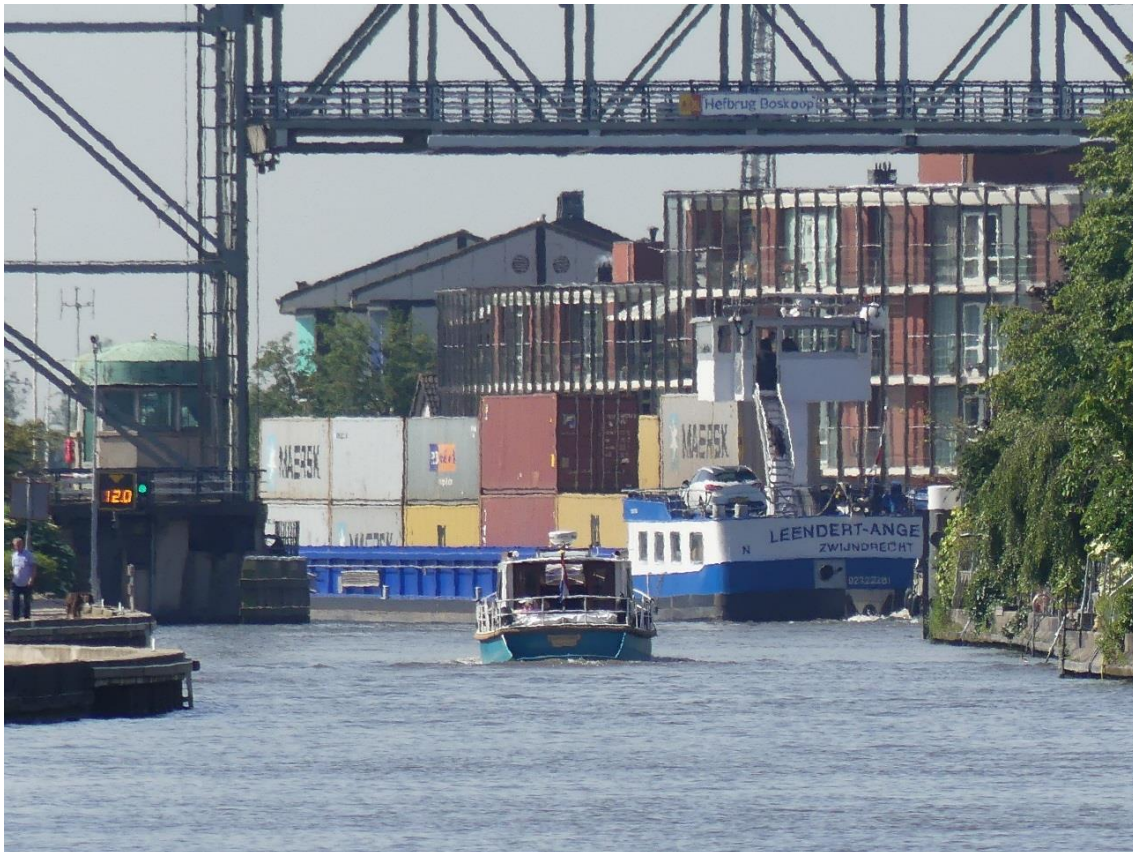


Een sportvisser op weg naar Alphen



Sluis Rijnveld aan de oostkant van de Gouwe





Knik in de Gouwe na de hefbrug bij Boskoop. 2 motorboten achter de Leendert-Angelina aan en naar later bleek 2 tegenliggers (zie motorboten op de vorige bladzijde)



Een speedboot en een sloep, qua afmeting beiden BRTN-categorie F, maar een ander vaargedrag



3 kano's vanuit de richting Alphen



Categorie F, dagtochten

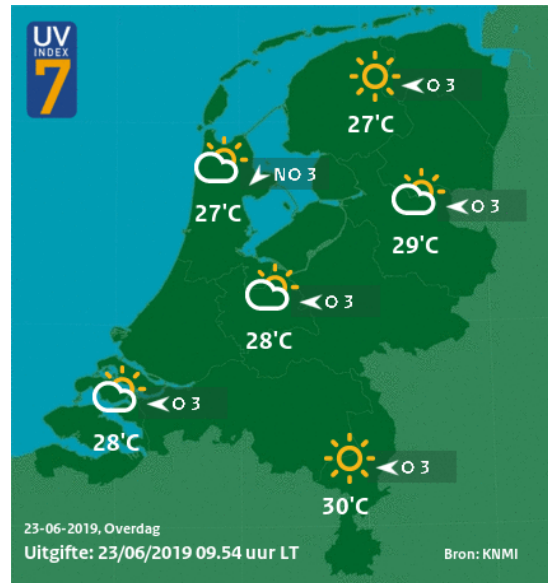


Categorie CZM, platbodem met gestreken mast via de Staande Mast route op weg naar het noorden.

4.2. Tweede teldag, zondag 23 juni, telpunt Boskoop

23 juni was een zondag in een zeer warm weekend in het voorseizoen. Bewust werd deze dag gekozen om meer zicht te krijgen op weekendtochten. Bij Alphen gaven verkeersborden aan dat de hefbrug in Boskoop voor het wegverkeer gestremd was. Vanuit het zuiden voer een containerschip met daarachter een motorboot langs. De Gouwe zelf was dus blijkbaar niet gestremd.

Net als zaterdag zou het zonnig worden. Volgens het KNMI loopt de maximumtemperatuur uiteen van 25 °C in het noordelijk kustgebied tot rond 30 °C in het zuid(oost)en. De overwegend oostelijke wind is zwak tot matig. Het werd echt warm, er was een hittegolf in aantocht bleek later.



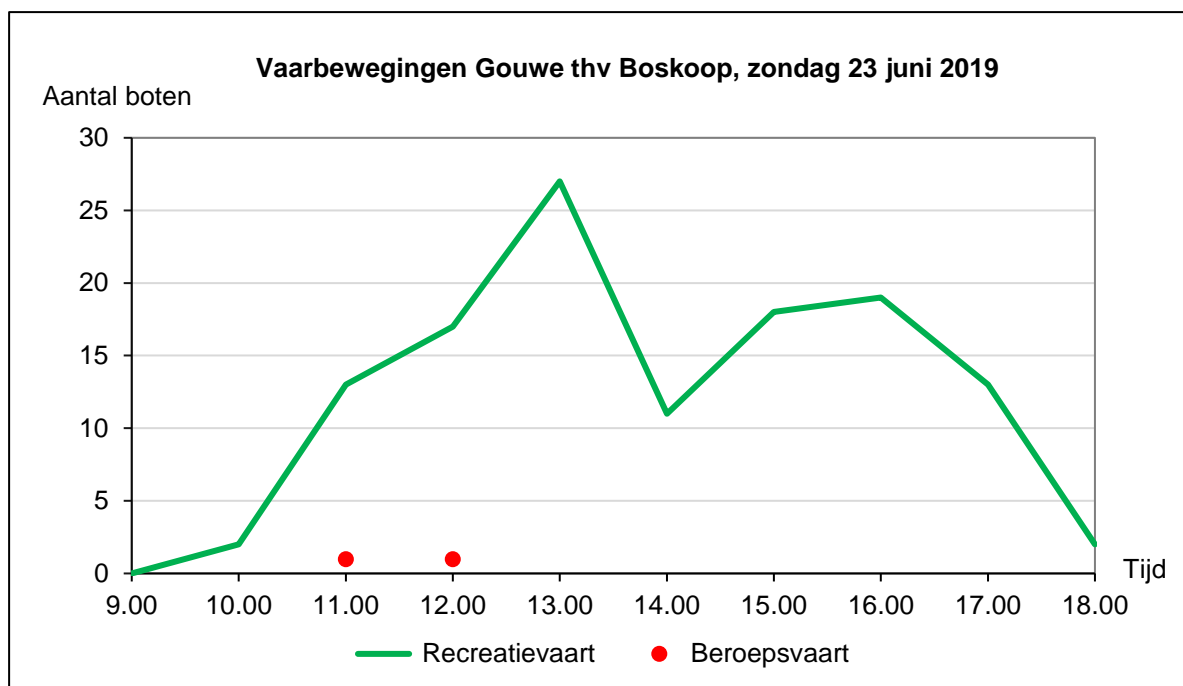
Opmerkingen

- Bij aankomst op de tellocatie (9.35 uur) bleek de Hefbrug in Boskoop gesloten en gestremd (dubbel rood). Er komt 1 sloep bij de WSV de Gouwe vandaan en vaart naar het noorden. Een huurboot (Le Boat) komt uit het noorden en slaat af naar de WSV. Verder geen boten zien varen, dus fiets klaargemaakt en naar de Hefbrug in Boskoop.
- 10-11 uur: Bij de brug lag een boot uit Steenbergendie naar Friesland wilde. Volgens hem ging de brug om 10.45 uur open. Openingen waren die dag beperkt, maar de brug draaide wel. Even naar de WSV gefietst en de hoogte van een paar bruggen opgemeten. Kan zijn dat ik iets gemist heb (AN). Om 10.45 uur ging de brug inderdaad omhoog. Het aantal boten aan weerszijden van de brug was inmiddels behoorlijk toegenomen. 13 boten aan weerszijden van de brug: 11 motorboten en 2 zeiljachten. Een fietsboot, de Tijdgeest (43,4 x 6,36 m, 36 slaappleatsen) ging naar het zuiden.
- 11-12 uur: Er komt nog wat uit zuid in dezelfde opening. De drukte neemt toe. 5 'sloepen' en een motorboot varen vanuit de WSV naar het noorden, 1 sloep en een motorboot varen vanuit de WSV naar het zuiden. Blijkbaar is de route naar het noorden populairder dan een dagje Gouda. Nog een fietsboot naar het zuiden, de Wending (41,4 x 6,21 m, 25 slaappleatsen).
- 12-13 uur: Om 12.10 kwam een tuindersvlet volgeladen met jongeren uit de Sluis Rijnveld en voer naar het noorden. Dat was de eerste boot. Er zou die dag nog een volgen. Om 12.15 draaide de brug. 4 zeiljachten en 4 motorboten varen achter elkaar aan naar het noorden. Ook dit uur wordt duidelijk dat meer (kleine) boten naar het noorden varen dan naar het zuiden. De maximaal vaarsnelheid wordt regelmatig overtreden, niet alleen door de passerende waterscooter (genoteerd als overig recreatievaart).
- 13-14 uur: Er komen weer sloepen bij WSV de Gouwe vandaan, 4 naar het noorden, een naar het zuiden. En een 2^e boot via Sluis Rijnveld naar het noorden. Ca. 13.20 is er een opening geweest. Volgende opening was ca. 15.05. Stremming van ca. 2 uur. De Gouwe verandert in een zwembad. Overal opblaasboten, luchtbedden, zwembanden en zwemmers. De doorvaarthoogte van de brug in Boskoop is 2,40 of 2,5 m. Alleen lage motorboten (DM) en sloepen varen onder de brug door.
- 14-15 uur: 14.50 uur even bij de brug gesproken met wachtende boten. Een boot uit Gouda is een weekend naar de Kaag geweest. Net als Leiden is dat een bekende weekendtrip. Vinkeveen is ver. Een rondje Delft via de Schie is te ver en de Dubbele Wiericke is niet hoog genoeg. Gouda – Alphen is ruim een uur varen. Zandschepen zijn gevaarlijker dan de containerschepen. Zandschepen zuigen, het peil in de haven in Gouda daalt soms wel 30 cm.
- 15-16 uur: Brugopening om 15.05 uur. Motorboten uit het zuiden komen uit Haarlem, Delft, Oude Wetering, Zaandijk, en Den Haag. Nog steeds veel zwemmers. Boten komen weer terug uit het

noorden naar WSV de Gouwe. Om 15.45 weer even bij de brug gekeken. Er komt een zeiljacht uit Bruinisse aan dat uiteindelijk om 18.00 uur weer een brugopening zou krijgen.

- 16-17 uur: 16.10 uur Tot motorboot omgebouwde Bavaria 34 uit Roermond (CZM i.v.m. kiel). Boten gaan terug naar Boskoop en een sloep vaart uit Boskoop terug naar Alphen. In een uur 10 sloepen en/of speedboten BRTN-categorie E en F, 2 motorboten DM en 1 zeiljacht zonder mast.
- 17-18 uur: Helemaal stil. 17.20 naar de brug in Boskoop. Gaat om 18.00 weer draaien. Er liggen 3 motorboten en 2 zeilboten aan de zuidkant te wachten en 1 zeiljacht (2-master) aan de noordkant. Zeiljacht uit Bruinisse ligt sinds 15.50 te wachten en vertelt dat nergens te vinden is dat er onderhoud aan de brug wordt gepleegd en er daardoor ook stremmingen op de Gouwe zijn, niet bij RWS en niet op de site van de provincie (gecheckt, klopt). Hij had vakantie en was op weg naar het noorden, dus prima verder. Een van de motorboten was gehuurd in Vinkeveen, die waren minder blij. Als de brug gedraaid had, hadden wij in de afgelopen 2 uur 5 schepen extra geteld. 17.30 uur de tellingen gestopt.

Telresultaten



Na 15.05 uur draaide de brug pas weer om 18.00 uur. Er lagen om 17.30 uur 5 boten uit het zuiden voor de brug te wachten die niet zijn meegeteld.

BRTN-klasse	Aantal	%
AZM en BZM	11	9%
CZM en DZM	2	2%
AM t/m CM	31	25%
DM	23	19%
E	15	12%
F	35	29%
G	3	2%
Overig	2	2%
Totaal recreatievaart	122	100%

Klasse	Aantal	%
CEMT I	0	0%
CEMT II	0	0%
CEMT III	0	0%
CEMT IV	0	0%
Overig	2	100%
Totaal beroepsvaart	2	100%

Een mooi weekend in het voorseizoen en opvallend veel boten uit BRTN-klasse F

BRTN-klasse	Naar het noorden			Naar het zuiden		
	ZN	AN	ZA	NZ	NA	AZ
AZM en BZM	5	0	0	5	1	0
CZM en DZM	2	0	0	0	0	0
AM t/m CM	14	0	1	14	1	1
DM	15	1	0	4	3	0
E	6	2	2	4	0	0
F	6	12	2	5	7	2
G	2	0	0	1	0	0
Overig	1	0	0	1	0	0
Totalen	51	15	5	34	12	3

71 + 5 naar het noorden (61%), 49 naar het zuiden (39%)

Conclusie

Zondag 23 juni, de Hefbrug van Boskoop kreeg een onderhoudsbeurt waardoor de bedieningstijden beperkt waren. Boten moesten wachten, maar op een huurboot na hadden de meeste mensen geen haast.

Behalve 2 fietsboten op deze 2^e teldag geen beroepsvaart. Een prachtig weekend in het voorseizoen, dus veel dag- en weekendtochten. De vakanties moeten nog beginnen, maar er is al flink wat toervaart onderweg op de Staande Mast route. Opvallend veel vaarbewegingen vanuit de haven van WSV de Gouwe, veel sloepen en vooral dagtochten naar het noorden. Zeer begrijpelijk dat mensen met dit weer graag op het water wilden zijn. Ook veel zwemmers in de Gouwe met allerlei soorten opblaasboten, -bedden en -banden. De eerste twee boten uit Sluis Rijnveld geteld. Beiden vertrokken voor een dagtocht in noordelijke richting. Meest opvallende verschijning: een waterscooter.

Foto-impressie



De hefbrug in Boskoop was in onderhoud. Gestremd voor wegverkeer. Een pont voer de hele dag en zette fietsers over. Heel veel racefietsen.



Achter WSV de Gouwe (Klein Giethoorn). Brughoogte vaak 80 cm.



Doorvaarhoogte brug 2,4 m.



Fiets-vaarvakanties op De Tijdgeest uit 1897



Dagtocht vanuit Gouda naar het noorden



Canadezen op weg naar Gouda



Een weekend van Leiderdorp naar Gouda



Wachten voor een gesloten brug



De eerste getelde boot uit Sluis Rijnveld



Af en toe gaat het te hard

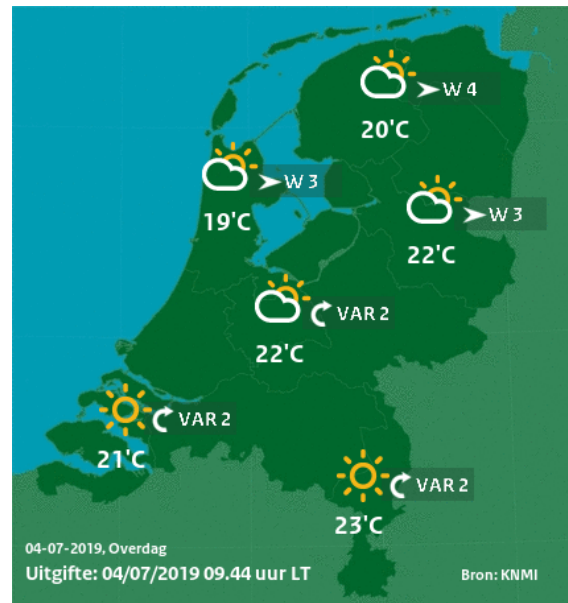


Terug van een dagtocht naar Gouda vanuit Bodegraven

4.3. Derde teldag, donderdag 4 juli, telpunt Boskoop

Donderdag 4 juli was een bewust gekozen teldag. De vakanties waren nog niet begonnen. De schoolvakanties in regio Zuid beginnen op 6 juli en Zuid is de eerste regio dit jaar, één resp. twee weken later gevolgd door Noord en Midden. Ondanks het mooie weer was het officieel dus 'een doordeweekse dag in het voorseizoen'. Er zijn dan weinig mensen te verwachten die een dagtocht maken omdat de meesten nog aan het werk zijn. Vooral bootbezitters die met pensioen zijn, zijn aan het varen. Zij maken vooral langere tochten, ook in het voor- en naseizoen. De Staande Mast route is voor die categorie dus een belangrijk verbindingswater.

Voor de beroepsvaart is het een normale werkdag. De Bouwvak in Nederland begint op 22 juli (regio Zuid).

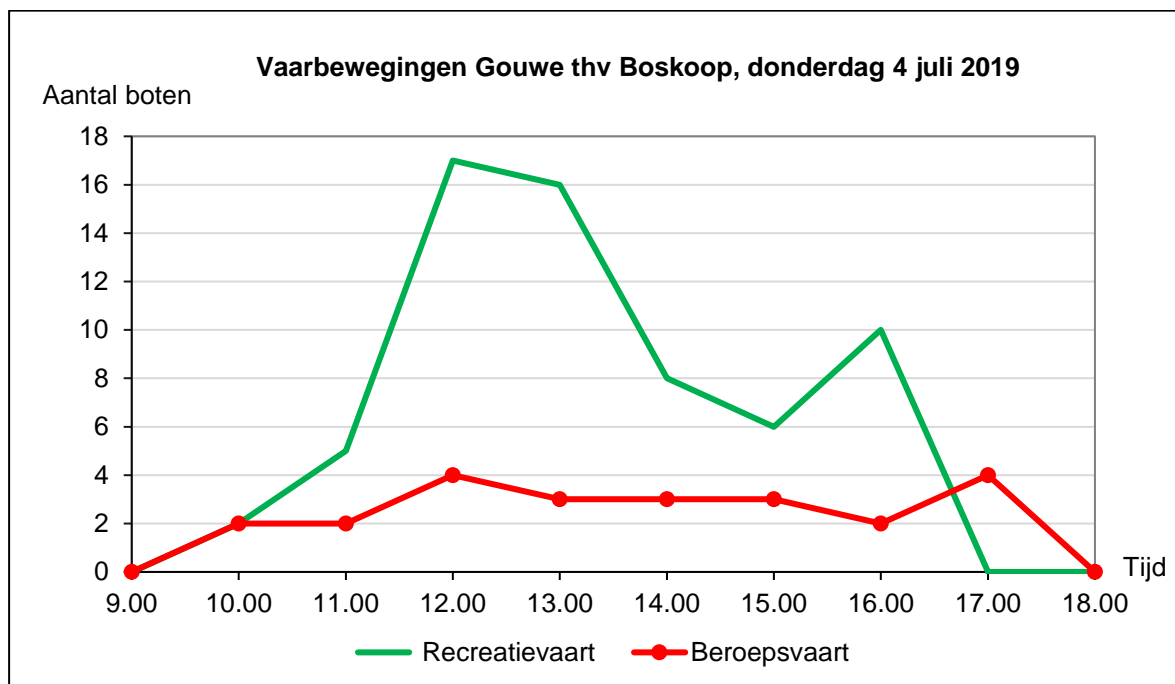


Opmerkingen

- 9-10 uur: Start tellingen om 9.15 uur. Twee grote motorboten varen in zuidelijke richting. Duidelijk recreatietoervaart, doelgroep 65+. Om 9.30 passeert de Zeelandia (69 x 7 m). Uit een check via VesselFinder om 9.40 blijkt dat op de Oude Rijn de Argo 2 vaart. Op de Gouwe geen beroepsvaart behalve de Erica, de Maaswerken en de Paulus die bij Boskoop met de oevers bezig zijn. Lokale bewegingen van deze schepen worden niet geteld. In het Alpherium liggen twee schepen, de Muguet en de Gouwenaar 2. Op de Hollandse IJssel vaart een passagierschip (40 x 6 m). Ook qua beroepsvaart is het dus nog rustig. Om 9.59 passeert de Flora, een fietsboot met 25 bedden (40 x 6 m).
- 10-11 uur: De Zeelandia, CEMT 3, is in 50 minuten vanaf het telpunt bij Boskoop bij de Julianasluizen in Gouda. "Overig beroepsvaart, een fietsboot en een sleepboot. Verder 5 motorboten, o.a. uit Zwartsluis en Roermond.
- 11-12 uur: Piekdrukke recreatietoervaart: 4 zeiljachten en 12 grote motorboten. O.a. 3 Friezen, een Belg en een Fransman. Twee motorboten, passanten, vanuit de Otwegwetering naar het zuiden. De eerste grote sloep, categorie E, richting Gouda (dagtocht). 4 x beroepsvaart incl. een fietsboot.
- 12-13 uur: 1 zeiljacht, 13 motorboten en een sloep categorie F. Visbootje uit de Otwegwetering. Containerschip de Muguet komt langs vanuit het Alpherium.
- 13-14 uur De Gouwenaar 2 op Zuid: 90 x 10,5 m, 1937 ton. Dit schijnt op dat moment het grootste schip op de Gouwe te zijn. Zeiljacht uit Brussel, een uit Denemarken en een motorboot met een Griekse vlag.
- 14-15 uur: 5 motorboten, visbootje komt terug. Overig beroepsvaart is een kraanschip.
- 15-16 uur: Twee zeiljachten, 7 motorboten en een E. Tijdens de 3 teldagen meerdere boten van Locaboat zien passeren, Franse huurboten die in Loosdrecht worden verhuurd. 15.42: een file motorboten en zeilboten achter een geladen zandschip aan, o.a. een Engelsman en een Belg.
- 16-17 uur: Kraanschip Willem Antonia vaart achteruit het Nauw van Boskoop in en kruist een geladen grindschip de Repos Ailleurs (70 x 7,20, 856 ton). De Leendert-Angelina vanuit het Alpherium kruist een geladen zandschip, de Maria Cornelia.

16.30 uur gestopt met tellen. Volgens VesselFinder verder geen vrachtaart meer op weg naar Boskoop en in dit uur ook geen recreatievaart meer gezien / te zien.

Telresultaten



BRTN-klasse	Aantal	%
AZM en BZM	9	14%
CZM en DZM	1	2%
AM t/m CM	23	36%
DM	26	41%
E	2	3%
F	1	2%
G	2	3%
Overig	0	0%
Totaal recreatievaart	64	100%

Klasse	Aantal	%
CEMT I	0	0%
CEMT II	1	4%
CEMT III	10	43%
CEMT IV	6	26%
Overig	6	26%
Totaal beroepsvaart	23	100%

BRTN-klasse	Naar het noorden			Naar het zuiden		
	ZN	AN	ZA	NZ	NA	AZ
AZM en BZM	7	0	0	2	0	0
CZM en DZM	0	0	0	1	0	0
AM t/m CM	7	0	0	16	0	0
DM	13	0	0	11	0	2
E	0	0	0	2	0	0
F	0	0	0	1	0	0
G	0	0	1	0	0	1
Overig	0	0	0	0	0	0
Totalen	27	0	1	33	0	3

Conclusie

Een volledig ander beeld dan de eerste 2 teldagen. 63 recreatievaartuigen, 10 zeiljachten en 53 motorboten waaronder 2 sloepen (dagtocht) en een visbootje. De opzet was een teldag uitkiezen waarop geen of weinig dagtochten worden gevaren. Dat is gelukt. Op doordeweekse dagen in het voorseizoen, voordat de vakanties beginnen, worden er bijna geen dagtochten gevaren. Er is alleen 'recreatietoervaart', in het bijzonder de groep 65+ die behalve in het hoogseizoen ook in het voor- en naseizoen onderweg is. Verder veel beroepsvaart, in totaal 23 boten: een aantal containerschepen, veel zand en grindtransport leeg en geladen, 2 kraanschepen, 3 fietsboten en een sleepboot.

Geladen zand- en grindschepen varen langzaam, ook omdat ze veel water moeten verplaatsen hetgeen 'zuiging' veroorzaakt. De max. toegestane snelheid in het Nauw van Boskoop is 9 km/uur, op de rest van de Gouwe 12 km/uur. Achter een geladen zand- of grindschip zitten vaak een aantal zeilen- en/of motorboten. Meest opvallende gebeurtenissen: Elkaar passerende vrachtschepen in het eerste stuk van het Nauw van Boskoop nabij het telpunt.

Foto-impressie



Elkaar passerende vrachtschepen in Boskoop



De Gouwenaar 2, het grootste containerschip op de Gouwe (90 x 9,5 m, 1.937 t)



Veel apparatuur voorop om vooruit te kunnen kijken.



Tot motorboot verbouwd zeiljacht.



De kleinste motorbootjes vandaag op één sloep na. De rechter komt uit Oostende (B)



Containerschepen varen rustig.



Achteruit varend kraanschip passeert een geladen grindschip



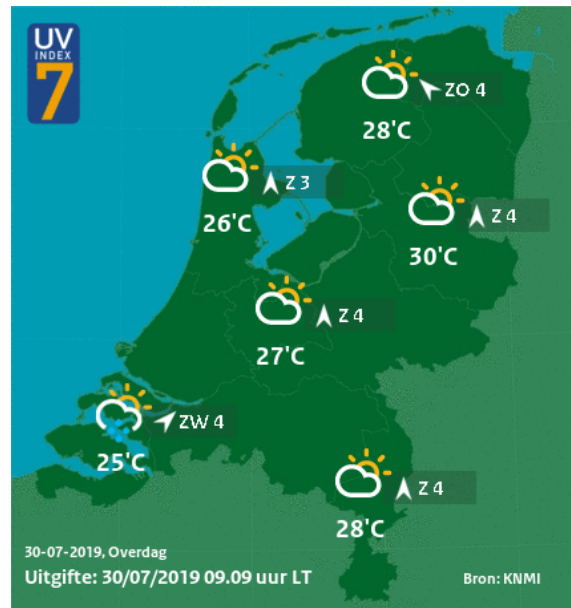
Watersport blijft fantastisch.

4.4. Vierde teldag, dinsdag 30 juli, telpunt Boskoop

Dinsdag 30 juli, een doordeweekse dag in het hoogseizoen. Alle scholen in Nederland hebben vakantie, regio Midden als laatste vanaf 20 juli. De Bouwvak in regio Midden begint op 5 augustus, als laatste regio dit jaar.

Het is mooi weer, de maximumtemperaturen variëren tussen 25 °C in het westen tot ongeveer 30 °C in het oosten van het land. Aan het eind van de dag zou de bewolking toenemen met kans op een bui. In Boskoop was geen regen voorzien.

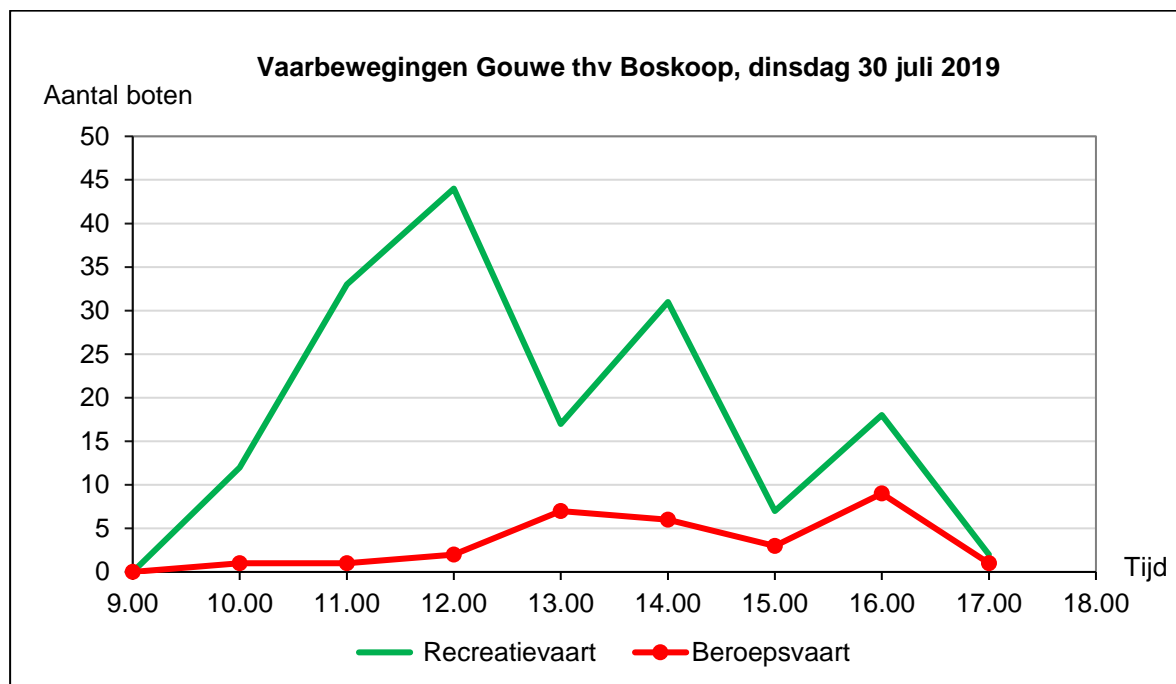
De toevaart in Nederland moet volop draaien met scheepsbewegingen naar het noorden en het zuiden. Dat zijn bijna allemaal meerdaagse tochten. De vraag is of veel mensen op zo'n doordeweekse dag in het hoogseizoen ook dagtochten maken met een sloep.



Opmerkingen

- 9-10 uur: Start tellingen om 9.15 uur. Drie jachten, (waarschijnlijk) passanten, verlaten WSV de Gouwe. Een naar het zuiden, twee naar het noorden. Verder al vrij vroeg veel vaarbewegingen met kajuitzeiljachten en kajuitmotorboten, allemaal meerdaagse toevaart.
- 10-11 uur: Veel zeilboten en motorboten, maar geen sloepen. Verder is duidelijk sprake van konvoivaart, veel boten achter een vrachtschip. Alleen boten die lager zijn dan 2,50 m kunnen onder de bruggen door (BRTN-klasse DM en kleiner). In dit uur op 33 boten slechts een grote "sloep" categorie E.
- 11-12 uur: Veel recreatievaart en ook beroepsvaart, het wordt druk. Nog steeds geen sloepen.
- 12-13 uur: De grote toevaart daalt wat, kleinere boten nemen toe. Nog steeds weinig sloepen, 2 x categorie E en 2 x categorie F. De sloep categorie F kwam uit het noorden, ging naar WSV de Gouwe, kwam een half uur later terug en voer weer richting Alphen.
- 13-14 uur: 6 beroepsvaart in dit uur en 31 recreatievaart. Bij die groep (slechts) 5 sloepen (E en F) waarvan 4 richting Gouda. Opvallend was dat op veel sloepen maar 1 persoon zat.
- 14-15 uur: Drukke neemt af. Een sloep vanuit de Gouwe naar het noorden. Gesprek bij Sluis Rijnveld. De sluis wordt af en toe gebruikt door een grondschip en verder alleen mensen uit Boskoop met een boot. De bewoners van het huis bij de sluis schatten 5 – 10 boten per week.
- 15-16 uur: 17 motorboten en zeiljachten plus 1 sloep. 9 beroepsvaartuigen waaronder een erg groot schip met een sleepboot achter en een sleepboot voor geladen met kranen uit Antwerpen. Lengte volgens de app VesselFinder 116 x 12 meter breed, bestemming Amsterdam.
- 16-17 uur: Tot 16.40 slechts 2 boten en een vrachtschip. Tellen gestopt en langs de Gouwe naar Gouda gereden. Tussen de Coenecoopbrug en het telpunt in Boskoop een motorboot en een rondvaartboot. Bij de Coenecoopbrug richting het noorden lag een containerschip en daarachter 3 motorboten. Volgens het bord op de spoorbrug was de volgende brugopening om 20.27 uur. Daar lag een motorboot te wachten. Als je voor de spits naar het noorden wil, moet je op tijd zijn. Anders kan je beter in Gouda naar binnen varen en in de stad overnachten.

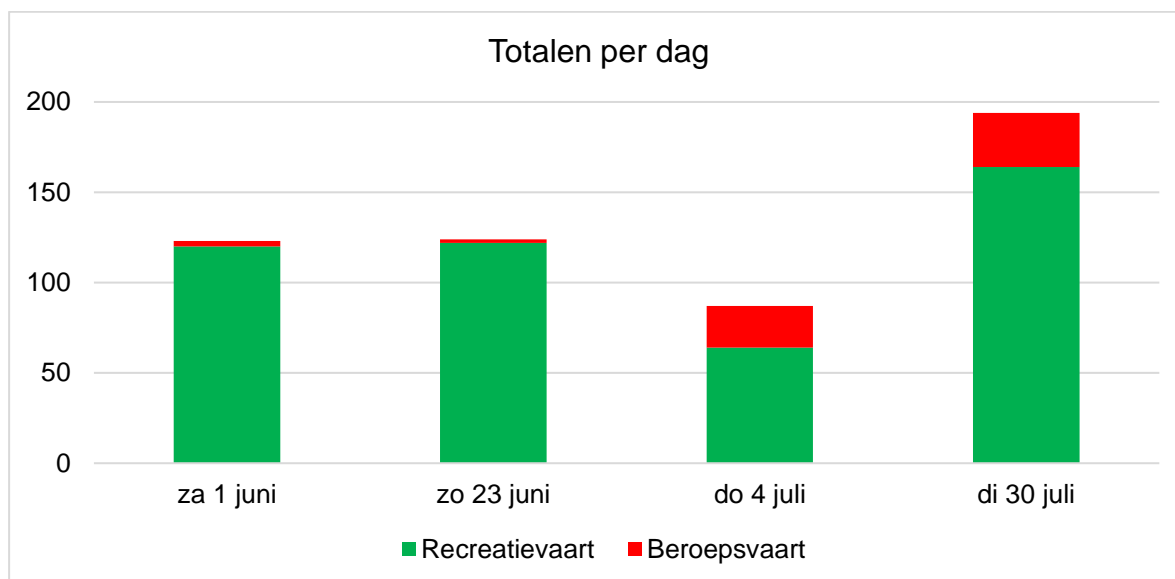
Telresultaten



BRTN-klasse	Aantal	%
AZM en BZM	53	32%
CZM en DZM	2	1%
AM t/m CM	56	34%
DM	39	24%
E	5	3%
F	8	5%
G	1	1%
Overig	0	0%
Totaal recreatievaart	164	100%

Klasse	Aantal	%
CEMT I	0	0%
CEMT II	2	7%
CEMT III	21	70%
CEMT IV	3	10%
Overig	4	13%
Totaal beroepsvaart	30	100%

BRTN-klasse	Naar het noorden			Naar het zuiden		
	ZN	AN	ZA	NZ	NA	AZ
AZM en BZM	29	2	0	22	0	0
CZM en DZM	1	0	0	1	0	0
AM t/m CM	26	1	2	25	0	2
DM	19	1	1	14	3	1
E	2	0	0	3	0	0
F	2	2	0	3	1	0
G	1	0	0	0	0	0
Overig	0	0	0	0	0	0
Totalen	80	6	3	68	4	3



Tussenconclusie na 4 teldagen

Van alle teldagen tot nu toe was dit de drukste dag. De beroepsvaart vormt op deze dag een behoorlijk deel van alle vaarbewegingen (16%). Het aantal kleine sloepen categorie F was (slechts) 5% van de hele groep recreatievaartuigen. Op 4 juli, op een doordeweekse dag in het voorseizoen, was dat percentage ook al laag (2%). De conclusie lijkt gerechtvaardigd dat op de Gouwe op doordeweekse dagen weinig met sloepen wordt gevaren. In het weekend op 1 juni en op 23 juni was het percentage sloepen categorie F resp. 15% en 29%. Dagtochten op de Gouwe vinden blijkbaar nadrukkelijk in het weekend plaats en met sloepen worden hier of in dit gebied geen meerdaagse tochten gevaren. Daar zijn ze ook niet voor bedoeld en dat blijkt.

Op deze dag is ook gekeken naar huurboten. Opvallend zijn de boten van Le Boat uit Vinkeveen. Van dit bedrijf zijn op deze dag 8 huurboten geteld. Een bezoek aan Gouda zit bij dit bedrijf in de (voorgestelde) route. Verder een huur(motor)boot van Yachtcharter Urk uit Biddinghuizen. Niet alle huurboten zijn herkenbaar. Meestal staat de naam van het verhuurbedrijf wel herkenbaar op de romp of zijn de stootkussens vast aan de reling of buitenkant van de boot gemonteerd om schade te voorkomen. Op huur(motor)boten zitten ook vaak meer mensen / families / groepen vrienden (jongeren) om de prijs p.p. te beperken. Behalve de boten van Le Boat is het aantal motorboten wat aan dit soort kenmerken voldoet beperkt. Zeiljachten die zijn gehuurd, zijn op de Gouwe niet te verwachten. Voor zeiljachten is de Gouwe een verbindingswater. Ook voor een flink aantal buitenlanders die best over zee kunnen, maar blijkbaar het binnenwater van Nederland willen leren kennen. In Friesland kom je dit fenomeen ook tegen. Veel Zweden varen via Lauwersoog en Leeuwarden naar de Friese meren en vandaar verder naar bijvoorbeeld Amsterdam⁶.

Er is nog een teldag in het hoogseizoen gepland. Uit de eerste teldagen blijkt dat de sloepen nadrukkelijk in de weekenden varen. In overleg met de opdrachtgever is een teldag in Gouda gepland op de kruising van de Gouwe met de Nieuwe Gouwe, de afslag naar de stad Gouda ten noorden van de Julianasluisen.

⁶ Onderzoek vaargedrag Fryslân en Leeuwarden, Waterrecreatie Advies, oktober 2007

Foto-impressie



Een vrachtschip midden in een file motorboten en zeiljachten



Een huurboot van Le Boat uit Vinkeveen met jongeren



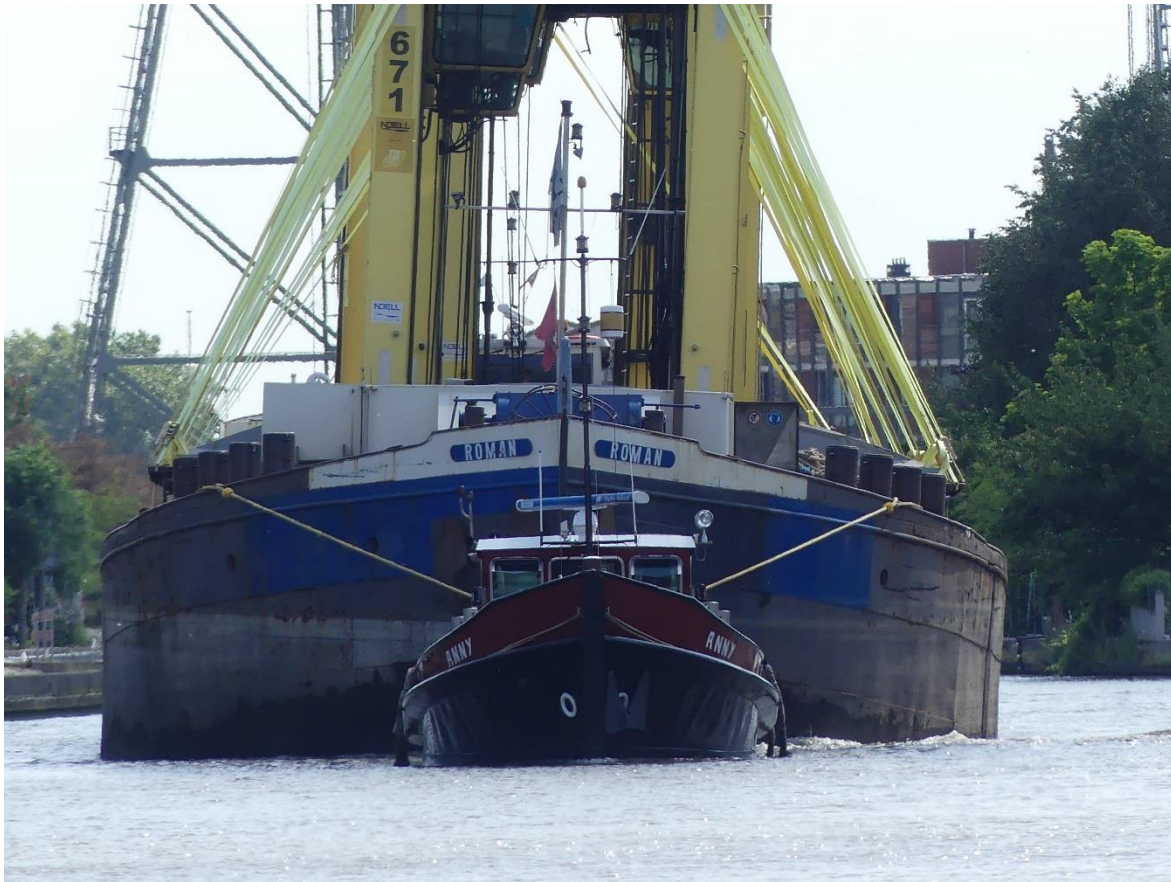
Elkaar passerende vrachtvaart



Landingsvaartuig op de heenweg en (vol gas) op de terugweg



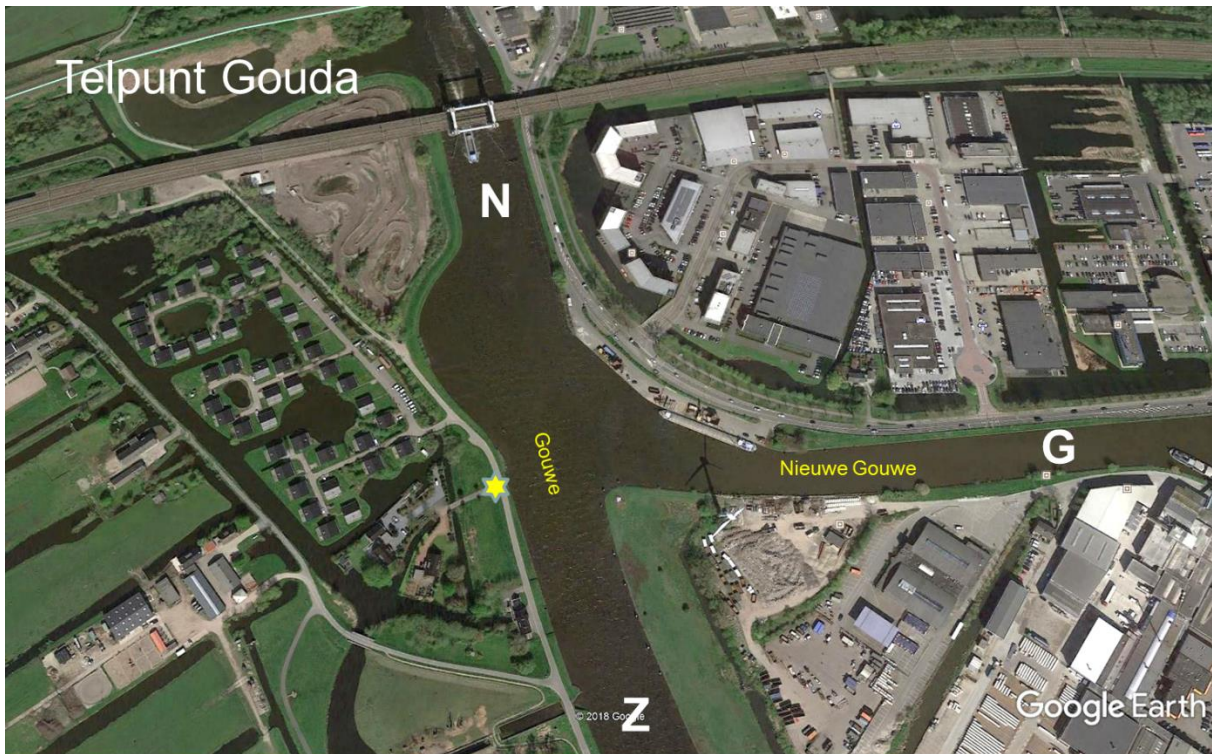
Konvoovaart



Speciaal transport op de Gouwe: kranen uit Antwerpen. Lengte x breedte: 116 x 12 meter.



4.5. Vijfde teldag, 11 augustus, telpunt Gouda



De vijfde teldag is geteld op de splitsing van de Gouwe en de Nieuwe Gouwe bij Gouda.

Datum:		Tijd:												
	Zeilboten			Motorboten					Beroepsvaart					
	AZM en BZM	CZM en DZM		AM t/m CM	DM	E	F	G	Overig	CEMT 1	CEMT 2	CEMT 3	CEMT 4	Overig
N														
Z														
NG														
ZG														
GZ														
GN														

Opmerkingen:

Telformulier Gouda

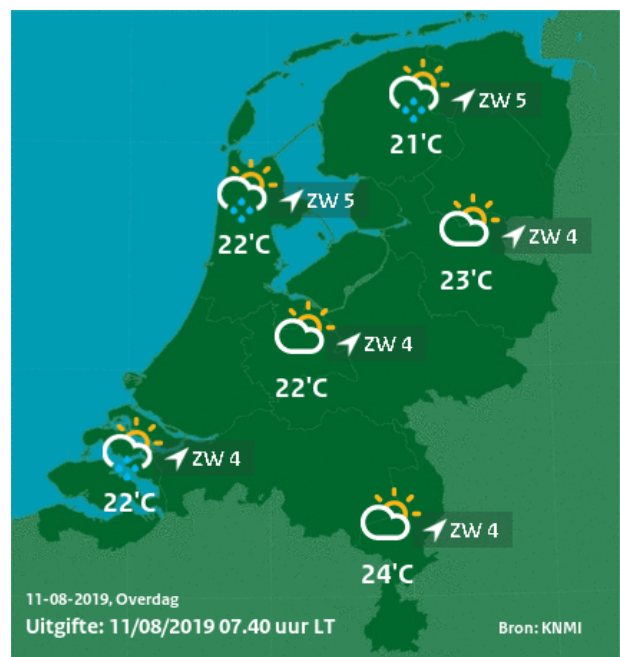
Telformulier Gouda. Vaarbewegingen op de Gouwe en van en naar de stad Gouda.

Uit de eerste vier teldagen, waarvan één in het hoogseizoen, bleek dat sloepen met name in het weekend varen. Voor de veiligheid op de Gouwe komt dit goed uit, de beroepsvaart op de Gouwe ligt dan voor een belangrijk deel stil. Ook bleek dat vanuit Boskoop veel vaarbewegingen met sloepen plaatsvinden. Het aantal sloepen bij WSV de Gouwe neemt volgens de havenmeester desgevraagd toe. De meeste vaarbewegingen vanuit WSV de Gouwe zijn op het noorden gericht.

Op de twee doordeweekse dagen zijn bijna geen sloepen geteld. De sloepen die op weekenddagen vanuit- of via Boskoop naar het zuiden varen zijn dus waarschijnlijk bezig met een dag- of weekendtocht naar Gouda. Door een teldag te plannen op de kruising van de Gouwe en de Nieuwe Gouwe moet daar meer inzicht in ontstaan. Het zal ook een beeld geven hoeveel sloepen en andere kleine boten de Julianasluizen passeren. Op de Julianasluizen worden motorboten en zeiljachten geteld, niet het aantal of het percentage sloepen. Verwacht werd dat de meeste sloepen op de Gouwe vanuit het noorden naar Gouda gaan voor een dagtocht of kort bezoek en/of doorvaren naar de Hollandse IJssel. Op de Hollandse IJssel ten zuiden van Gouda richting Krimpen aan den IJssel varen weinig sloepen, wel speedboten. Op de Hollandse IJssel van Gouda richting Oudewater en de Dubbele Wiericke varen wel sloepen, o.a. vanuit en naar Gouda.

De voorspelling voor zondag 11 augustus was eigenlijk prima, 22 °C en in Gouda en Boskoop was geen regen voorspeld. Zaterdag had het wel geregend en de lange termijnverwachtingen gaven aan dat de temperatuur in de komende week zou dalen. Het was nog hoogseizoen, in heel Nederland Bouwvak en alle scholen hadden nog vrij. Een weekenddag, prima om nog een dagje met de sloep te varen?

Deze teldag en locatie was vooral bedoeld om te kijken waar de sloepen die op de Gouwe bij Boskoop zijn geteld vandaan komen of naartoe gaan. Hoeveel sloepen komen via de Julianasluizen de Gouwe op?



Opmerkingen

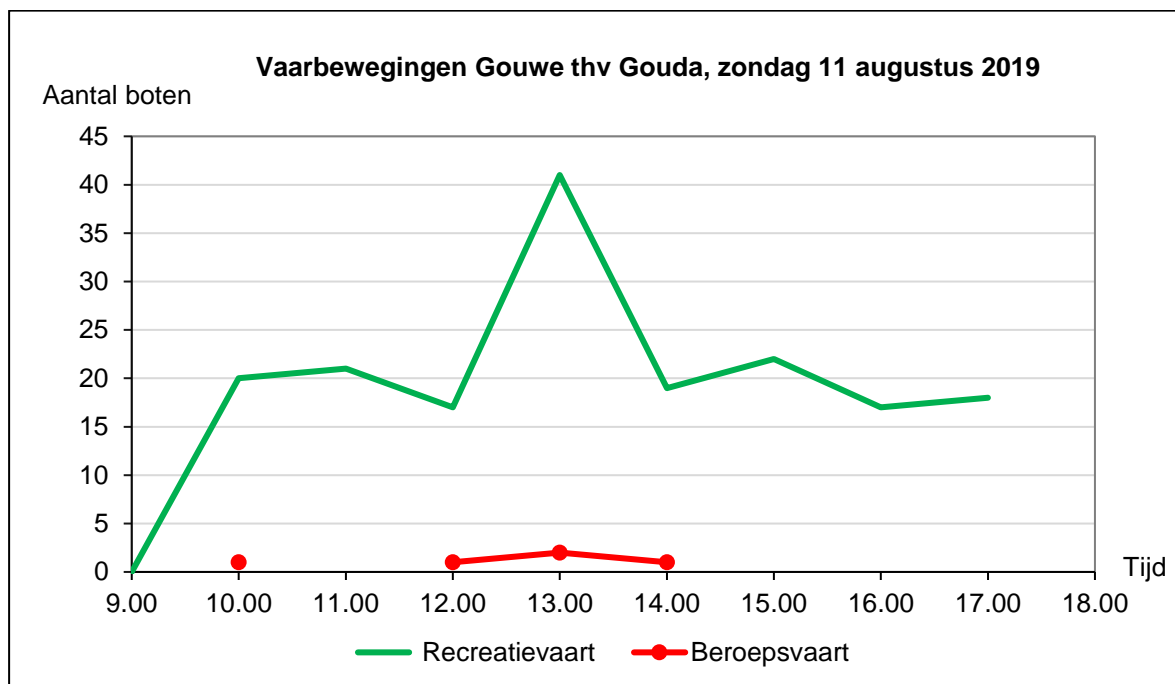
- 9-10 uur: Gouda is een belangrijke tussenhalte voor recreatievaart op de Staande Mast route. Dat betekent dat schepen die haast hebben waarschijnlijk vroeg gaan varen. De Ir Kock van Leeuwenduis wordt bediend vanaf 9 uur. Start tellingen om 8.50 uur. Voor de spoorbrug lag een zeiljacht te wachten. Tussen 8.50 en 9.20 uur kwamen 3 boten uit Gouda, een motorboot en twee zeiljachten. Omdat de sluis nog niet draaide, moesten dat passanten van WSV Gouda zijn. Na contact met de sluiswachter kwam om 9.20 de eerste schutting boten (3) uit Gouda. Om 9.26 uur komt de met containers geladen Alphenaar uit het noorden onder de spoorbrug door. Om 10 uur liggen 5 zeiljachten voor de spoorbrug(en) te wachten die naar het noorden willen. De eerstvolgende bediening is volgens het informatiebord om 10.27 uur. 21 schepen in een uur.
- 10-11 uur: Gebeld met de sluismeester van de Julianasluizen. De Julianasluizen worden bediend vanaf 8 uur. De eerste schutting naar het zuiden was om 7.55 uur met een motorboot en een zeiljacht. Er waren om 10 uur nog geen schepen die naar het noorden wilden, wel bovengenoemde schepen die naar het zuiden wilden. De spoorbruggen bij Gouda draaien op

vaste tijden: 8.27, 10.27, 12.27, 14.27, 16.27 en 18.27 uur, al met al maximaal 6 x per dag op weekenddagen en op doordeweekse dagen. Op doordeweekse dagen mogen recreatievaartuigen om 8.27, 16.27 en 18.27 uur alleen door de spoorbrug(gen) als er ook beroepsvaart is. Als die er niet is, moet de recreatievaart wachten. De doorvaarthoogte van de spoorbruggen is 7 m. De Alphenaar heeft geladen een hoogte van 6,80 m. Het aantal sloepen in de Julianasluisen is volgens de sluiswachter beperkt. Er zijn wel eens sloepen die een rondje Gouda varen via de Mallegatsluis naar de Hollandse IJssel en terug via de Julianasluisen. De meeste boten op de Hollandse IJssel die uit het oosten komen gaan via de Mallegatsluis Gouda in (3.200 sluispassages / jaar).

Om 10.27 uur vertrekken de eerst 6 zeiljachten naar het noorden. Om 10.33 uur komen de eerste motorboten uit het noorden. 21 schepen in een uur.

- 11-12 uur: Om 11.30 komt de 3^e boot uit het noorden (Sneek) en vaart naar Gouda. Om 11.45 vaart een speedboot over de Gouwe naar het zuiden. Het aantal boten daalt alweer. Om 11.58 vaart een charterschip uit Harlingen (vanuit Gouda) naar het zuiden. 18 schepen in een uur.
- 12-13 uur: Om 12.12 komt er een schutting met veel zeiljachten uit de Julianasluisen. Blijkbaar hebben die daar gewacht tot aansluiting op de schutting van de spoorbruggen in Gouda om 12.27 uur. Het aantal zeiljachten voor de brug in noordelijke richting bedraagt nu 14, 3 komen uit het noorden. De meeste vaarbewegingen op de Staande Mast route vinden plaats in dit uur, midden op de dag. 3 zeiljachten zijn te laat en moeten wachten op de schutting van 14.27 uur. Totaal 43 schepen in een uur.
- 13-14 uur: Om 100 uur wordt de eerste sloep geteld die vanuit het noorden komt en terug vaart naar Reeuwijk (herkomst op spiegel). Bijzonder dat er de hele dag (tot 13.00 uur) geen sloepen zijn geteld. Om 13.25 uur schut de Julianasluis weer 4 zeiljachten naar het noorden. 13.40 uur, een fietsboot vaart naar het zuiden. Volgens VesselFinder liggen er 8 vrachtschepen aan de noordkant van de sluis te wachten tot het weekend voorbij is, waaronder één containerschip (de Muguet) en één vrachtschip aan de zuidkant.
- 14-15 uur: 14.22 uur, 4 zeilboten en 6 motorboten komen uit de Julianasluis. 14.29 draaien de spoorbruggen. 10 zeiljachten varen naar het noorden door de brug, 5 platbodems komen uit het noorden en varen naar Gouda. Totaal gepasseerd in dit uur 22 boten (excl. boten die al voor de brug lagen te wachten).
- 15-16 uur: 4 motorboten varen naar het noorden, 6 naar het zuiden en 7 boten varen naar Gouda. Totaal 17 boten. De toervaart daalt, 7 boten zoeken de haven op. Om 15.35 uur regent het een beetje. Niet voorspeld.
- 16-17 uur: 16.20 een wolk en een regenbuitje. Een grote lage sloep van 8 meter uit Voorschoten vaart naar het noorden. 4 zeilboten en 2 motorboten komen uit de Julianasluis. 3 zeilboten uit Enkhuizen en Schokkerhaven gaan naar het noorden en wachten op de brug van 16.29 uur. 2 zeiljachten komen uit het noorden. Om 16.40 komen nog 7 boten uit de Julianasluis. Totaal 18 boten tot 16.45. Einde teldag. Langs de Julianasluis gereden en daar lagen nog 2 boten te wachten die naar het noorden wilden.

Telresultaten



BRTN-klasse	Aantal	%
AZM en BZM	59	34%
CZM en DZM	10	6%
AM t/m CM	48	28%
DM	53	30%
E	3	2%
F	2	1%
G	0	0%
Overig	0	0%
Totaal recreatievaart	175	100%

Klasse	Aantal	%
CEMT I	0	0%
CEMT II	0	0%
CEMT III	0	0%
CEMT IV	1	20%
Overig	4	80%
Totaal beroepsvaart	5	100%

BRTN-klasse	Naar het noorden			Naar het zuiden		
	ZN	GN	ZG	NZ	NG	GZ
AZM en BZM	28	8	6	6	2	9
CZM en DZM	2	0	1	0	6	1
AM t/m CM	8	9	8	9	5	9
DM	11	6	5	13	14	4
E	2	0	0	1	0	0
F	1	0	0	0	1	0
G	0	0	0	0	0	0
Overig	0	0	0	0	0	0
Totalen	52	23	20	29	28	23

Conclusie

Met 22 °C en wat zon was het eigenlijk prima weer voor een dagtochtje op zondag. Er was geen regen in Gouda voorspeld, maar om 16.15 was er een buitje. Het was hoogseizoen, Bouwvak in heel Nederland en alle scholen hadden vrij. Totaal passeerden 5 sloepen BRTN-categorie E en F het telpunt, 1% van alle passages. Eén sloep ging naar Gouda. Het aantal is te klein om er conclusies aan te verbinden. Omdat de vorige dagen in het hoogseizoen ook nauwelijks sloepen op de Gouwe voeren, zou je kunnen concluderen dat Gouda voor sloepen een bezoekdoel is in het voor- en mogelijk naseizoen. In het hoogseizoen is de sloepeigenaar op vakantie in het buitenland of hij vaart in zijn eigen vaargebied (Kaag, Braassem, Vinkeveen). Gouda is voor een sloep een bestemming buiten de bekende vaargebieden en routes voor sloepen. De Gouwe is geen 'leuke sloepenroute', maar een noodzakelijke verbinding om vanuit het noorden in Gouda te komen. 4 van de 5 sloepen bleken vandaag de Gouwe te gebruiken als verbinding tussen vaargebieden in het noorden en het zuiden. Het betrof met name grotere sloepen, BRTN-categorie E waar eventueel ook op overnacht kan worden.

Totaal passeerden 175 recreatievaartuigen het telpunt. 48 gingen naar Gouda en 46 kwamen uit Gouda en 81 boten voeren Gouda voorbij. Conclusie: Gouda is een belangrijk vaardoel voor zeilboten en motorboten op de Staande Mast route.

Omdat op 2 weekenddagen in het voorseizoen hoge percentages sloepen in Boskoop zijn geteld en op 2 doordeweekse-dagen en een weekenddag in het hoogseizoen relatief lage percentages, is het zinvol ook nog een telling of tellingen te verrichten in het naseizoen op een mooie weekenddag. Het aantal sloepen op doordeweekse dagen lijkt in ieder geval beperkt, dat komt goed uit, want dan vaart er ook nauwelijks beroepsvaart. Voor tellingen in het naseizoen voorkeur telpunt Gouda, om meer zicht te krijgen op bewegingen van sloepen naar- en vanuit Gouda.

Foto-impressie



De Alphenaar vaart geladen met containers onder de spoorbrug door (doorvaarthoogte 7 meter)



12.15 uur een schutting zeiljachten uit de Julianasluis, 12.27 uur een van de 6 openingen per dag van de spoorbruggen in Gouda. Konvoovaart zonder vrachtschepen.



Informatiebord bij de spoorbrug.



Twee van de vijf getelde sloepen. De linker uit Reeuwijk gaat naar Gouda / naar huis.



5 platbodems op weg naar Gouda



Een charterschip uit Harlingen vaart vanuit Gouda in zuidelijke richting.

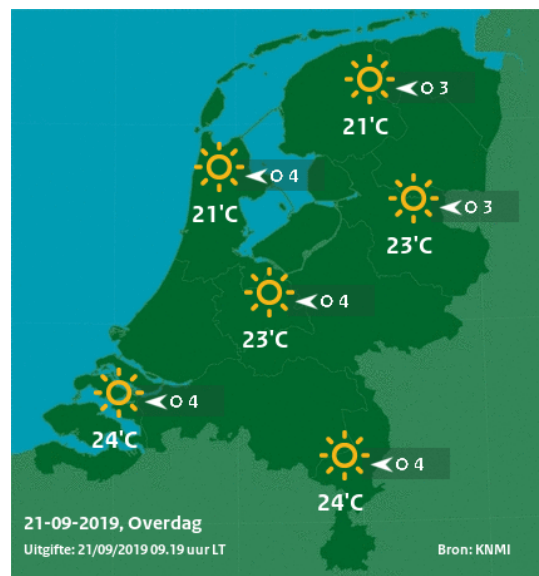
4.6. Zesde teldag, 21 september, telpunt Gouda

September, de vakanties zijn achter de rug en als het mooi weer is, dan is het verleidelijk om nog een dag of een weekend te gaan varen. Dit alles los van de gepensioneerde 'babyboomers' die ook in het voor- en najaar nog vaak onderweg zijn. In de periode half augustus – half september is het nog best vaak mooi weer geweest. Voor het weekend van 21 en 22 september waren de voorspellingen erg goed, na dat weekend zouden de temperaturen dalen en werd regen verwacht. Dat klopte achteraf. De 6^e en laatste teldag is op zaterdag 21 september gehouden, weer in Gouda. Op zondag 11 augustus, de 5^e teldag had Zuid-Holland (regio Midden) nog vakantie maar werden ondanks het best redelijke weer nauwelijks sloepen geteld. Nu dan een teldag in het naseizoen op zaterdag met een goede verwachting voor het weer op zondag.

De voorspelling voor zaterdag was zonnig en warm. Zondag vanuit het zuiden geleidelijk meer bewolking. De maximumtemperatuur loopt uiteen van 20 °C op de Wadden tot plaatselijk 25 °C in het zuiden. De oost- tot zuidoostenwind is zwak tot matig en neemt in de loop van de dag iets toe. Zondag zou de middagtemperatuur uiteen lopen van 22 °C op de Wadden tot 25 °C in het zuiden en oosten van het land.

Vanaf zondag overgang naar een wisselvallig weertype met geregeld regen of enkele buien.

Met deze vooruitzichten werd het overal in Nederland nog een druk weekend op het water.



Opmerkingen

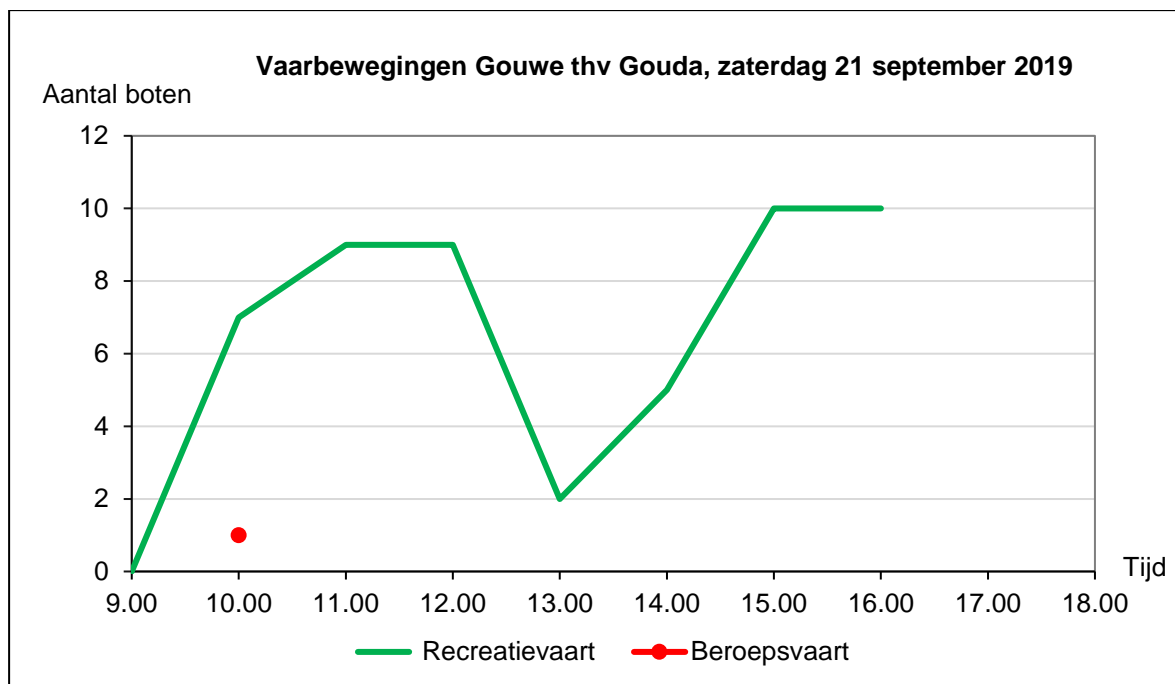
- 9-10 uur: Vroeg begonnen om in ieder geval boten die vroeg uit Gouda vertrekken mee te kunnen nemen in de tellingen. Voor de spoorbrug lagen geen boten en ook geen recreatievaartuigen aan weerszijden van de Julianasluisen. Wel weer veel vrachtschepen aan de wachtsteigers die weekend vierden. 9.30 uur komt de eerste motorboot uit Gouda en wil naar het noorden. Onder de spoorbrug ligt de Alphenaar die blijkbaar toch iets te hoog is en weer achteruit vaart. Het aantal boten neemt vrij snel toe. Een zeiljacht wil naar het noorden en gaat aan de wachtsteiger liggen. Om 9.58 komt een zeiljachtje met gestreken mast onder de spoorbrug door. Na de brug zet hij de mast weer omhoog. Totaal 7 boten in het eerste uur.
- 10-11 uur: Om 10.00 en 10.25 komen veel boten uit Gouda. Om 10.30 draait de spoorbrug en komt eerst de Alphenaar tevoorschijn. Het wachtende zeiljacht vaart naar het noorden.
- 11-12 uur: 5 sloepen komen uit Gouda. 4 varen naar het noorden en een blijft voor de brug liggen en wacht blijkbaar op een bemanningslid. Een nieuwe motorboot met Australische vlag uit Adelaide vaart vanuit Gouda naar het zuiden. Totaal 9 boten.
- 12-13 uur: 2 boten in een uur. De verleiding om te stoppen is groot.
- 13-14 uur: Er komt nog een sloep uit Gouda gevolgd door een motorboot (DM). Beiden varen in noordelijke richting. Besloten om die op de fiets te volgen. Bij de Amaliabrug kwamen we een zeiljacht en een klipper tegen. Het zeiljacht was gekocht door Belgen en in 3 dagen op weg van Hoorn naar haar nieuwe ligplaats in het Veerse Meer. De Coenecoopbrug draaide vlot en beiden kwamen voor de spoorbrug terecht die om 14.28 uur zou draaien. Na terugkomst even gekeken of er nog wat op weg was naar de Julianasluisen. Niks gemist. 13.58 nog een speedboot vanuit de Julianasluis op weg naar het noorden.

- 14-15 uur: 14.20 uur, de speedboot komt terug uit het noorden en vaart weer richting Julianasluis. 14.28 uur. De spoorbrug draait. Een zeiljacht vaart naar het noorden, 5 zeiljachten naar het zuiden waarvan 2 naar Gouda gaan. De klipper komt niet tevoorschijn. Brug gemist? Grote sloep (categorie E) uit Krimpen aan de Lek op (de terug)weg naar het zuiden. Dit uur totaal 10 boten.
- 15-16 uur: 15.22 visboot uit het noorden vaart richting Gouda, komt om 15.41 sleepvissend terug en vaart verder naar het zuiden. 15.28 uur: 2 platbodems waarvan een zonder mast uit de Julianasluis, één gaat naar Gouda. 15.28 uur: speedboot komt uit het zuiden, draait op het kruispunt en vaart weer terug (niet geteld). 15.44: zeilboot zonder mast met jongeren gaat een dagje varen.
- 16-17 uur: Besloten om te stoppen met tellen. Het aantal boten daalt en het is te laat om nog een dagtocht te gaan maken. Volgens het bord bij de spoorbrug is de volgende opening om 16.20 uur, maar er zijn geen wachtende boten. Om 16.06 komt nog een huurboot van Delos Yachtcharter uit IJsselstein uit het zuiden en vaart naar het noorden. Waarschijnlijk rondje Hollandse IJssel. Nog even gekeken bij het nabijgelegen gemaal Oostpolder en de restanten van de schutsluis tussen de Gouwe en de Oostpolder die in 1933 werd aangelegd en in 1957 is gedempt. Om ca. 16.20 kwamen nog 2 volledig bepakte zeekano's uit het zuiden en gingen naar Gouda. Die waren duidelijk bezig met een weekendtocht.



De voormalige schutsluis tussen de Gouwe en de Oostpolder, buiten gebruik sinds 1957.





Telresultaten

BRTN-klasse	Aantal	%
AZM en BZM	7	13%
CZM en DZM	5	10%
AM t/m CM	12	23%
DM	15	29%
E	1	2%
F	11	21%
G	1	2%
Overig	0	0%
Totaal recreatievaart	52	100%

Klasse	Aantal	%
CEMT I	0	0%
CEMT II	0	0%
CEMT III	0	0%
CEMT IV	1	100%
Overig	0	0%
Totaal beroepsvaart	1	100%

BRTN-klasse	Naar het noorden			Naar het zuiden		
	ZN	GN	ZG	NZ	NG	GZ
AZM en BZM	0	1	1	3	2	0
CZM en DZM	2	1	0	2	0	0
AM t/m CM	2	3	1	1	1	4
DM	5	6	0	1	1	2
E	0	0	0	1	0	0
F	2	6	0	1	1	1
G	0	0	1	0	0	0
Overig	0	0	0	0	0	0
Totalen	11	17	3	9	5	7

Conclusie

Dit was de 6^e en laatste teldag, een mooie zaterdag in het naseizoen. Van alle teldagen was dit de dag met het minste aantal boten. De vakanties zijn achter de rug. Blijkbaar is het enthousiasme om in het voorseizoen te gaan varen groter dan in het naseizoen. Van de 52 passerende boten was het percentage sloepen behoorlijk hoog. Het was weekend, op het geladen containerschip "Alphenaar" na geen beroepsvaart.

Er zijn 4 dagen in Boskoop en 2 dagen in Gouda geteld. Doel van de tellingen in Gouda was o.a. om te kijken hoeveel boten de afslag naar Gouda nemen en vanuit Gouda de Gouwe weer opvaren. Gouda als bestemming. Navolgend het resultaat. Gemiddeld 44% van de boten vaart Gouda voorbij. 25% neemt de afslag naar Gouda en 31% voegde zich weer bij de groep die naar het noorden of zuiden op de Gouwe vaart.

	Aantal boten	Gouwe NZ, ZN	Naar Gouda	Van Gouda
Dag 5	175	81	48	46
Dag 6	52	20	8	24
Totaal	227	44%	25%	31%

In beginsel zou het aantal boten dat Gouda vanaf de Gouwe uitvaart ongeveer gelijk moeten zijn aan het aantal boten dat Gouda vanaf de Gouwe binnenvaart. Dat was ook ongeveer het geval op teldag 5 (zondag). Verschillen kunnen ontstaan op weekenddagen. Je zou verwachten dat er op zaterdag (teldag 6) meer boten naar Gouda gaan en dat die op zondag weer door- of terugvaren naar hun thuishaven. Dat bleek op teldag 6 niet het geval. Het kan zijn dat boten uit Reeuwijk zich via Gouda op de Gouwe invoegen of dat boten via de Hollandse IJssel en de Mallegatsluis door Gouda varen en weer invoegen op de Gouwe.

In algemene zin kan worden gesteld dat het aantal snelle (speed)boten uit het zuiden hoger is dan uit het noorden. Dat heeft ook te maken met het karakter van het water ten zuiden van Gouda waar snelvaren op o.a. de Lek is toegestaan.

Foto-impressie



Een motorboot uit Leiden en een uit Adelaide (Australië). Opvallend is de hoeveelheid stootwillen die men buitenboord laat hangen terwijl het toch geen huurboten zijn.



Sloepen uit Gouda op weg naar het noorden.



De Coenecoopbrug met daarachter de Amaliabrug



Bij de Coenecoopbrug ten noorden van Gouda op de Gouwe wordt het aantal passerende schepen geteld en de lengte. Gegevens van dit telpunt kunnen vergeleken worden met de gegevens uit dit onderzoek.



Zeilboot of motorboot? BRTN-categorie AM



BRTN categorie DZM